TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
KÜLTÜR VE SANAT POLİTİKALARI KURULU

Kültür ve Sanatla Huzurlu Çalışma Hayatı *Sempozyumu*

20-21 Mayıs 2026 /ANKARA

BİLDİRİ KİTAPÇIĞI

T.C. ÇALIŞMA VE
SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

İŞKUR

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ 1

MODERATÖR VE KONUŞMACI İSİM LİSTESİ 2

KAPSAM VE AMAÇ 3

OTURUM BAŞLIK VE İÇERİKLERİ 4

PROGRAM AKIŞI 6-7

MODERATÖR VE KONUŞMACI BİLGİLERİ 10-51

NOTLAR 52-54

SUNUŞ

Çalışma hayatı, insanın yalnızca geçimini sağladığı ve üretime katıldığı bir alan değil; toplumsal ilişkilere dâhil olduğu, kendisini gerçekleştirdiği ve diğer insanlarla ortak bir dünya inşa ettiği bir insan faaliyetidir. Ancak üretim biçimlerinde yaşanan dönüşüm, çalışma süreçlerini de yeniden şekillendirmekte; dijitalleşme, yapay zekâ, esnek çalışma modelleri ve yeni üretim ilişkileri, çalışma hayatının ekonomik boyutunun ötesinde külltürel, etik, insanî ve toplumsal yönleriyle yeniden değerlendirilmesini zorunlu hale getirmektedir. Günümüzde çalışma hayatına ilişkin değerlendirmeler verimlilik ve üretim kadar; insanın aidiyet, anlam, güven ve kendini ifade etme ihtiyaçlarını da görünür hâle getirmektedir.

"Kültür ve Sanatla Huzurlu Çalışma Hayatı Sempozyumu", tam da bu çerçevede, çalışma hayatını kültür ve sanat perspektifinden ele alan çok yönlü bir düşünme alanı sunmaktadır. Sempozyum kapsamında yer alan bildiriler; çalışma motivasyonu ve kurumsal aidiyetten yaratıcı endüstrilere, geleneksel sanatların çalışma yaşamıyla ilişkilerinden iş sağlığı ve güvenliği kültürüne, yapay zekâ çağında sanatsal üretimin dönüşümünden sanatçıların sosyal güvenliğine kadar geniş bir fikir ve değerlendirme zemini oluşturmaktadır. Bu yönüyle kitapçıkta bir araya gelen yaklaşımlar, çalışmanın yalnızca ekonomik bir faaliyet değil; aynı zamanda kültürel üretim, toplumsal etkileşim ve ortak yaşamın kurulmasına katkı sunan bir insan etkinliği olduğunu farklı perspektiflerden ele almaktadır.

Bildiriler, kültür ve sanatın yalnızca estetik bir faaliyet alanı olarak değerlendirilemeyeceğini; çalışanların kendilerini ifade etmelerine, kurum içi iletişimin ve dayanışmanın güçlenmesine, ortak hafızanın oluşmasına ve işyerinde huzurun gelişmesine katkı sağlayan önemli bir toplumsal imkân sunduğunu ortaya koymaktadır. Bu kitapçıkta yer alan metinler, çalışma hayatının yalnızca verimlilik, performans ve ekonomik göstergeler ya da hukukî çerçeveler üzerinden değerlendirilemeyeceğini; insanın kültürel bir varlık oluşuyla birlikte düşünülmesi gerektiğini hatırlatmaktadır.

Geleneksel birikim ile çağın imkânlarını aynı zeminde buluşturmayı amaçlayan bu sempozyumun çalışmanın insanî, kültürel ve sanatsal boyutlarına ilişkin düşünsel değerlendirmeleri çoğaltmasını, çalışma hayatına ilişkin yeni düşünme biçimlerine katkı sunmasını, kültür ve sanatın dönüştürücü etkisini görünür kılmasını ve çalışma ortamlarının geliştirilmesine katkıda bulunmasını temenni ediyoruz.

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

MODERATÖR VE KONUŞMACI İSİM LİSTESİ

MODERATÖRLER

Prof. Dr. Ümit MERİÇ – T.C. Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Politikaları Kurulu Üyesi

Prof. Dr. Ahmet ALBAYRAK – T.C. Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Politikaları Kurulu Üyesi

Dr. Sinan GENİM – T.C. Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Politikaları Kurulu Üyesi

Erhan TAYLAN – T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürü

Hülya KOÇYİĞİT – T.C. Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Politikaları Kurulu Üyesi

KONUŞMACILAR

Demet SABANCI ÇETİNDOĞAN – Onkim Kök Hücre Teknolojileri Yönetim Kurulu Başkanı

Tarkan ZENGİN – T.C. Cumhurbaşkanlığı Sosyal ve Gençlik Politikaları Kurulu Üyesi

Oğuz TUNCAY – T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürü

Erdem AKAN – Tasarımcı, Küratör

Prof. Dr. Selçuk ARTUT – Sabancı Üniversitesi Sanat ve Tasarım Programı Öğretim Üyesi

A. Ata KAVAME – TOBB Türkiye Kreatif Endüstriler Meclisi Başkanı

Prof. Dr. Pınar FEDAKAR – Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü Türk Halk Bilimi Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi

Mehmet GÜRSOY – UNESCO Yaşayan İnsan Hazinesi, Kütahya Çini Ustası

Doç. Mine HALİL TAYLAN – Sakarya Üniversitesi Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Geleneksel Türk Sanatları Bölümü Öğretim Üyesi

Uğur KILIÇ – T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yaşayan Mirasın Korunması Dairesi Başkanı

Mustafa BEK – Eti Krom İSG Kıdemli Müdürü

Akın ALTIN – Türk Traktör İSG Lideri

Eylül AYDIN KUTLU – T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdür Yardımcısı

Recep ERGÜL – MESAM Başkanı

Dr. Emre YETİM – Biroy Sinema Oyuncuları Meslek Birliği

Ömer Faruk BELVİRANLI – T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürü

Necmettin ÖZ – T.C. Sosyal Güvenlik Kurumu Emeklilik Hizmetleri Genel Müdür Yardımcısı

KAPSAM VE AMAÇ

T.C. Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Politikaları Kurulu, T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü iş birliğinde düzenlenen "Kültür ve Sanatla Huzurlu Çalışma Hayatı Sempozyumu" çalışma hayatını kültür, sanat, yaratıcılık, güvenlik ve sosyal güvence eksenlerinde ele almayı amaçlayan bir etkinliktir.

I: KÜLTÜREL BOYUT

Türkiye'de çalışma kültürünün tarihsel dönüşümünü değerlendirmek,

Ahilik, zanaat, usta-çırak ilişkisi ve kurumsal aidiyet gibi değerlerin günümüz çalışma hayatındaki karşılıklarını görünür kılmak,

Kültür ve sanatın çalışan motivasyonu, işyeri huzuru ve ortak kurum kültürüne katkısını ele almak,

II: SANATSAL VE YARATICI BOYUT

Sanatın çalışma hayatında iyilik hâli, yaratıcılık ve kurumsal aidiyet üzerindeki etkilerini tartışmak,

Yaratıcı endüstrilerin istihdam, girişimcilik, dijitalleşme ve ülke markalaşması açısından sunduğu imkânları değerlendirmek,

Geleneksel sanatların korunması, aktarılması ve sürdürülebilir istihdam alanlarına dönüşmesi üzerine düşünmek,

III: SOSYAL VE DÜŞÜNSEL BOYUT

İş sağlığı ve güvenliği kültürünün davranışsal, sanatsal ve toplumsal farkındalık boyutlarını ortaya koymak,

Sanatçıların sosyal güvenlik, çalışma güvencesi ve meslekî sürdürülebilirlik ihtiyaçlarını değerlendirmek,

Kamu, akademi, iş dünyası, sanatçılar ve kültür profesyonellerini insan odaklı çalışma hayatı için ortak bir düşünsel zeminde buluşturmaktır.

OTURUM BAŞLIK VE İÇERİKLERİ

I: Çalışma Motivasyonu ve Kurumsal Aidiyet

Bu oturumda, çalışma hayatında motivasyon ve kurumsal aidiyet kavramları insan odaklı bir yaklaşımla ele alınmaktadır. Çalışanların yaptıkları işe anlam katmaları, kurum kültürüyle bağ kurmaları ve kendilerini değerli hissetmeleri; huzurlu, üretken ve sürdürülebilir çalışma ortamlarının temel unsurları olarak değerlendirilmektedir. Kültür ve sanat faaliyetlerinin kurum içi iletişime, ortak hafızaya, yaratıcılığa ve aidiyet duygusuna katkısı ele alınmaktadır.

II: Kültür, Sanat ve Yaratıcı Endüstriler

Bu oturum, kültür ve sanatın yaratıcı endüstriler, tasarım, teknoloji ve girişimcilik alanlarıyla kurduğu ilişkiye odaklanmaktadır. Tasarım pratiğinin dönüşümü, yapay zekânın sanatsal üretim süreçlerine etkisi ve yaratıcı ekonominin Türkiye'nin gelecek vizyonundaki yeri ele alınmaktadır. Kültürün yalnızca korunan bir miras değil; istihdam, ihracat, şehir markalaşması ve uluslararası rekabet açısından değer üreten stratejik bir alan olduğu vurgulanmaktadır.

III: Unutulmaya Yüz Tutmuş Sanatlar ve İstihdam

Bu oturumda, geleneksel sanatlar ve el sanatlarına dayalı meslekler somut olmayan kültürel mirasın yaşayan unsurları olarak değerlendirilmektedir. Usta-çırak ilişkisi, geleneksel üretim pratikleri, kültürel aktarım, kadın emeği, yerel kalkınma ve sürdürülebilir istihdam başlıkları çerçevesinde unutulmaya yüz tutmuş sanatların günümüz çalışma hayatındaki yeri değerlendirilmektedir. Geleneksel sanatların korunması kadar yaşatılması ve üretken alanlara dönüştürülmesi de oturumun temel yaklaşımını oluşturmaktadır.

IV: Kültür, Sanat ile İş Sağlığı ve Güvenliği

Bu oturum, iş sağlığı ve güvenliği kültürünün yalnızca teknik önlemler ve mevzuat çerçevesinde değil; davranışsal, kültürel ve sanatsal farkındalık boyutlarıyla da ele alınması gerektiğini ortaya koymaktadır. Deneyim temelli eğitimler, tiyatro ve görsel sanatlar gibi yaratıcı yöntemler, güvenlik bilincinin kalıcı hâle gelmesinde önemli araçlar olarak değerlendirilmektedir. Güvenli çalışma kültürünün kurum içinden topluma uzanan bir bilinç alanı olarak geliştirilmesi hedeflenmektedir.

V: Sanatçıların Sosyal Güvenliği

Bu oturumda, kültür ve sanat alanında üretim yapan kişilerin çalışma koşulları, sosyal güvenlik ihtiyaçları ve meslekî sürdürülebilirlikleri ele alınmaktadır. Müzisyenlerden oyunculara, kamu sanat kurumlarından kültür çalışanlarına kadar farklı alanlarda çalışan sanatçıların güvenceli çalışma hayatına erişimi tartışılmaktadır. Sanat üretiminin sürekliliği, yalnızca kültürel desteklerle değil; sosyal koruma, telif hakları, meslekî statü ve insan onuruna yakışır çalışma koşullarıyla birlikte değerlendirilmektedir.

20-21 Mayıs 2026 /ANKARA

TÜRKİYE CUMHURİYETİ CUMHURBAŞKANLIĞI
KÜLTÜR VE SANAT POLİTİKALARI KURULU

T.C. ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

İŞKUR

Kültür ve Sanatla Huzurlu Çalışma Hayatı

Sempozyum Programı

20 MAYIS
1.GÜN

09.00 – 09.30 Kayıt ve Karşılama

09.30 – 10.30 Açılış Konuşmaları

10.30 –10.45 Çay-Kahve Arası

10.45 – 12.15 1. Oturum: Çalışma Motivasyonu ve Kurumsal Aidiyet

Moderatör

Prof. Dr. Ümit MERİÇ
T.C. Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Politikaları Kurulu Üyesi

Konuşmacılar

Demet SABANCI ÇETİNDOĞAN
Onkim Kök Hücre Teknolojileri Yönetim Kurulu Başkanı

Tarkan ZENGİN
T.C. Cumhurbaşkanlığı Sosyal ve Gençlik Politikaları Kurulu Üyesi

Oğuz TUNCAY
T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Çalışma Genel Müdürü

12.15 – 13.30 Öğle Yemeği

13.30 – 14.30 2. Oturum: Kültür, Sanat ve Yaratıcı Endüstriler

Moderatör

Prof. Dr. Ahmet ALBAYRAK
T.C. Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Politikaları Kurulu Üyesi

Konuşmacılar

Erdem AKAN
Tasarımcı, Küratör

Prof. Dr. Selçuk ARTUT
Sabancı Üniversitesi Sanat ve Tasarım Programı Öğretim Üyesi

A. Ata KAVAME
TOBB Türkiye Kreatif Endüstriler Meclisi Başkanı

14.30 – 14.45 Çay-Kahve Arası

14.45 – 15.45 3. Oturum: Unutulmaya Yüz Tutmuş Sanatlar ve İstihdam

Moderatör

Dr. Sinan GENİM
T.C. Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Politikaları Kurulu Üyesi

Konuşmacılar

Prof. Dr. Pınar FEDAKAR
Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü Türk Halk Bilimi Ana Bilim Dalı

Mehmet GÜRSOY
UNESCO Yaşayan İnsan Hazinesi, Kütahya Çini Ustası

Doç. Mine HALİL TAYLAN
Sakarya Üniversitesi Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Geleneksel Türk Sanatları Bölümü

Uğur KILIÇ
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yaşayan Mirasın Korunması Dairesi Başkanı

20-21 Mayıs 2026 /ANKARA

TÜRKİYE CUMHURİYETİ CUMHURBAŞKANLIĞI
KÜLTÜR VE SANAT POLİTİKALARI KURULU

T.C. ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

İŞKUR

Kültür ve Sanatla Huzurlu Çalışma Hayatı

Sempozyum Programı

21 MAYIS 2.GÜN

09.00 – 10.00 Karşılama

10.00 – 11.00 4. Oturum: Kültür, Sanat ile İş Sağlığı ve Güvenliği

Moderatör

Erhan TAYLAN
T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürü

Konuşmacılar

Mustafa BEK
Eti Krom İSG Kıdemli Müdürü

Akın ALTIN
Türk Traktör İSG Lideri

Eylül AYDIN KUTLU
T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdür Yardımcısı

11.00 – 11.15 Çay-Kahve Arası

11.15 – 12.15 5. Oturum: Sanatçıların Sosyal Güvenliği

Moderatör

Hülya KOÇYİĞİT
T.C. Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Politikaları Kurulu Üyesi

Konuşmacılar

Recep ERGÜL
MESAM Başkanı

Dr. Emre YETİM
Biroy Sinema Oyuncuları Meslek Birliği

Ömer Faruk BELVİRANLI
T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürü

Necmettin ÖZ
T.C. Sosyal Güvenlik Kurumu Emeklilik Hizmetleri Genel Müdür Yardımcısı

12.15 – 13.00 Genel Değerlendirme ve Kapanış

Sempozyum
Bildiri Özet Kitapçığı için
QR Kodu Okutunuz.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
KÜLTÜR VE SANAT POLİTİKALARI KURULU

T.C. ÇALIŞMA VE
SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

İŞKUR

Kültür ve Sanatla Huzurlu Çalışma Hayatı Sempozyumu

20-21 Mayıs 2026 /ANKARA

1. OTURUM

Çalışma Motivasyonu ve Kurumsal Aidiyet

Prof. Dr. Ümit MERİÇ
Moderatör

1. Oturum: Çalışma Motivasyonu ve Kurumsal Aidiyet

Öz Geçmiş

1946 yılında İstanbul'da doğan Prof. Dr. Ümit Meriç, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümünden mezun oldu. Aynı üniversitede sosyoloji alanında doktor, doçent ve profesör unvanlarını aldı. İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde Kurumlar Sosyolojisi Ana Bilim Dalı Başkanlığı ve Bölüm Başkanlığı görevlerinde bulundu; 1999 yılında kendi isteğiyle üniversitedeki görevinden ayrıldı.

Akademik çalışmalarının yanı sıra İstanbul Metropolitan Planlama Dairesinde görev aldı; İstanbul Büyükşehir Belediyesinin sosyal doku araştırmalarına ve tarihî yarımada kentsel dönüşüm projelerine uzman olarak katıldı. 2010 İstanbul Avrupa Kültür Başkenti çalışmalarında ve GENAR Araştırma Merkezinde danışmanlık yaptı.

Pek çok çeviri yapan, makale kaleme alan ve kültürel çalışmalarda bulunan Meriç; biyografi, hikâye ve derleme türlerinde eserler verdi. TÜRGEV yönetim kurulu üyesi olarak görev yapmakta olan Prof. Dr. Ümit Meriç, 2018 yılından bu yana Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Politikaları Kurulu üyesidir. Yeni kitap çalışmaları üzerinde çalışmalarını sürdüren Meriç, bir kız annesidir ve bir torunu bulunmaktadır.

Demet SABANCI ÇETİNDOĞAN
Konuşmacı

1. Oturum: Çalışma Motivasyonu ve Kurumsal Aidiyet

Öz Geçmiş

Sabancı ailesinin üçüncü kuşak temsilcilerinden Demet Sabancı Çetindoğan, eğitimini İngiltere'de Richmond College'da tamamladı. Girişimcilik kariyerine 1999 yılında eşi Cengiz Çetindoğan ile birlikte kurduğu DEMSA A.Ş. ile başladı; birçok uluslararası markayı Türkiye'ye kazandırdı ve Brandroom mağaza zincirini oluşturdu.

2006 yılında kurduğu ONKİM Kök Hücre Teknolojileri ile sağlık sektörüne adım attı. Kök hücre araştırmaları alanında faaliyet gösteren ONKİM; ulusal ve uluslararası kuruluşlara ar-ge desteği verebilecek yetkinlikte saklama ve üretim merkezine, köklü kadroya ve güçlü tıbbi altyapıya sahiptir. Kurum, GMP koşullarında yürüttüğü Ar-Ge çalışmalarıyla güvenilir ürün sunumunu teminat altına almaktadır.

Kurucusu olduğu DEMSA Group, turizm alanında Pera Palas ve St. Regis İstanbul yatırımlarıyla faaliyet göstermektedir. 2012 yılında kurulan turizm acentası TATİLSA ise hizmetlerini sürdürmektedir. 2015 yılında DEMSA, HIREF'ın büyük ortağı olmuş; kurum ve kişiye özel üretimler gerçekleştiren HIREF aracılığıyla tasarım ve dekorasyon alanındaki faaliyetlerini güçlendirmiştir. DEMSA Group, dünyanın köklü ve prestijli dekorasyon markalarını D'Maison markasıyla 2018 yılında tasarım tutkunlarıyla buluşturmuştur.

Türkiye genelindeki kadın üreticilerin el emeği, doğal ve yöresel ürünlerini dijital pazara taşıyan bir e-ticaret platformu olan shopsa.com.tr Kasım 2020'de hayata geçirilmiştir. Kadın girişimcileri desteklemeyi ve yerel ürünleri küresel pazara sunmayı amaçlayan bu sosyal sorumluluk odaklı girişim, Çetindoğan'ın üretim, girişimcilik ve toplumsal fayda alanındaki çalışmalarının önemli örneklerinden biridir.

Ulusal ve uluslararası birçok ödüle layık görülen Çetindoğan, sivil toplum alanında da aktif görevler üstlenmektedir. TİKAD (Türkiye İş Kadınları Derneği) Yüksek İstişare Kurulu Başkanı, Yaratıcı Çocuklar Derneği Yürütme Kurulu Başkanı ve Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfı Mütevelli Heyeti Üyesi olarak çalışmalarını sürdürmektedir. Ayrıca yurt dışında uluslararası prestije sahip birçok dernek ve vakıfta üyelikleri bulunmaktadır. Türkiye'nin kültürel değerlerini korumak ve dünyaya tanıtmak amacıyla kurulan T-ONE Derneği'nin (Türkiye Ortak Nesiller Entegrasyonu Derneği) kurucu başkanıdır.

Çetindoğan, 2015 yılında Macaristan Fahri Konsolosu olarak atanmış olup görevine devam etmektedir.

1. Oturum: Çalışma Motivasyonu ve Kurumsal Aidiyet

Demet SABANCI ÇETİNDOĞAN

Bildiri Özeti

Kültür ve Sanatla Çalışma Motivasyonu ve Kurumsal Aidiyet

Çalışma hayatında motivasyon ve kurumsal aidiyet, bir kurumun sürdürülebilir başarısını belirleyen en temel unsurlar arasında yer almaktadır. Günümüzde kurumların başarısı yalnızca stratejiler, yatırımlar ya da finansal göstergelerle değil; sahip oldukları insan kaynağının niteliği, çalışanların kendilerini kuruma ne ölçüde ait hissettikleri ve yaptıkları işe ne kadar anlam katabildikleriyle değerlendirilmektedir.

Aidiyet duygusu, çalışanın yalnızca görevini yerine getirmesini değil; emeğini, yaratıcılığını ve kişisel anlam dünyasını kurumun ortak hedefleriyle ilişkilendirmesini sağlar. Bu anlam duygusu, motivasyonun en güçlü kaynaklarından biridir. Ancak günümüz iş dünyasında artan stres, tükenmişlik ve kopukluk hissi, klasik motivasyon araçlarının tek başına yeterli olmadığını göstermektedir.

Bu noktada kültür ve sanat, çalışma hayatının insanî boyutunu güçlendiren önemli bir imkân sunmaktadır. Sanat insanın iç dünyasına dokunur, yaratıcılığı besler, empatiyi güçlendirir ve bireyin kendini ifade etmesine alan açar. Bir sergi, müzik dinletisi ya da yaratıcı atölye ilk bakışta basit bir etkinlik gibi görünebilir ancak bu tür buluşmalar kurum içinde görünmeyen bağları güçlendiren, iletişimi artıran ve ortak bir ruh oluşturan değerli araçlardır.

Özellikle pandemi sonrası dönemde yaygınlaşan uzaktan ve hibrit çalışma modelleri, kurumsal aidiyet konusunu daha hassas hâle getirmiştir. Fiziksel mesafeler arttıkça duygusal bağları canlı tutmak daha kritik bir ihtiyaç hâline gelmiştir. Dijital kültür ve sanat uygulamaları, sanal etkinlikler, çevrim içi atölyeler ve yaratıcı platformlar bu ihtiyaca cevap verebilecek yeni alanlar açmaktadır.

İnsan odaklı bir kurum kültürü inşa etmek, uzun vadeli başarının en güçlü temelidir. Aidiyet yalnızca bir kuruma değil; bir değere, bir kültüre ve ortak bir geleceğe duyulan bağlılıktır. Daha güçlü kurumlar, daha mutlu çalışanlar ve daha sürdürülebilir bir gelecek için kültür ve sanatın çalışma hayatının merkezinde yer alması gerekmektedir. Çünkü insanın olduğu her yerde anlam; anlamın olduğu her yerde ise gerçek başarı vardır.

Tarkan ZENGİN
Konuşmacı

1. Oturum: Çalışma Motivasyonu ve Kurumsal Aidiyet

Öz Geçmiş

1975 yılında Erzurum'da doğan Tarkan Zengin, lisans eğitimini Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümünde tamamladı. Yüksek Lisansını ücret adaletsizliği konulu teziyle aynı üniversitede tamamladı.

İstihdam politikaları, sosyal güvenlik, iş kazaları, sendikal hareketler gibi çalışma hayatının muhtelif konularında yayımlanmış makale, araştırma, rapor ve kitapları bulunmaktadır. Aynı konularda ulusal gazetelerde köşe yazarlığı yapmaktadır.

Çalışma hayatına ilişkin ulusal ve uluslararası eğitim projelerinde koordinatör, moderatör ve eğitimci olarak görev aldı. TBMM'de Mevsimlik Tarım İşçilerinin Sorunlarının Araştırılması Komisyonu ile Amasra Maden Kazası Araştırma Komisyonunda danışmanlık yaptı.

İş hayatına 1996 yılında başladı. Uzun yıllar işçi ve memur sendikalarında uzman, eğitim dairesi müdürlüğü ve genel başkan danışmanı olarak çalıştı. 2020 yılından bu yana Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesinde öğretim görevlisi olarak çalışmaktadır. Aynı üniversitede Sosyal Politikalar ve STK Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdür Yardımcısıdır. 2023 yılı itibarıyla Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Bakan Danışmanı ve Cumhurbaşkanlığı Sosyal ve Gençlik Politikaları Kurulu üyesidir.

Evli ve 3 çocuk babasıdır.

1. Oturum: Çalışma Motivasyonu ve Kurumsal Aidiyet

Tarkan ZENGİN

Bildiri Özeti

Kültür ve Sanat Temelli Uygulamalarla Motivasyon ve Kurumsal Aidiyet

Çalışma hayatında motivasyon ve kurumsal aidiyet, günümüzde yalnızca ücret, kariyer imkânları, performans yönetimi ya da fizikî çalışma koşulları üzerinden açıklanamayacak ölçüde çok boyutlu bir nitelik kazanmıştır. Dijitalleşme, esnek çalışma biçimleri, uzaktan ve hibrit çalışma modelleri; çalışanların kurumla ilişki kurma, ekip arkadaşlarıyla bağ geliştirme ve iş ortamında anlam üretme biçimlerini önemli ölçüde dönüştürmektedir. Bu dönüşüm, kurumların yalnızca iş süreçlerini değil; çalışan deneyimini, kurum kültürünü, sosyal etkileşim kanallarını ve psikolojik iyi oluşu da yeniden ele almasını gerektirmektedir.

Bu çerçevede kültür ve sanat, çalışma hayatında tamamlayıcı bir sosyal etkinlik alanı olmanın ötesinde, çalışanların kurumsal aidiyetini, motivasyonunu ve ortak kurum kimliğiyle bağını güçlendirebilecek stratejik bir araç olarak değerlendirilmektedir. Kurum içinde ortak deneyimler oluşturmak, çalışanların kendilerini yalnızca bir görev tanımıyla değil, daha geniş bir kurumsal anlam dünyasıyla ilişkilendirmelerine imkân tanır. Sanat temelli atölyeler, kurum içi kültür buluşmaları, yaratıcı üretim süreçleri, sergi ve söyleşi programları ile çalışan inisiyatifine dayalı etkinlik modelleri, hem bireysel iyi oluşu hem de kurumsal etkileşimi destekleyen uygulamalar olarak öne çıkmaktadır.

Pandemi sonrası dönemde uzaktan ve hibrit çalışma biçimlerinin yaygınlaşması, motivasyon ve aidiyet tartışmasını daha da kritik hâle getirmiştir. Ofis ortamında kendiliğinden oluşan gündelik temaslar, kısa sohbetler, ortak mekân kullanımı ve ekip içi sosyal etkileşimler, uzaktan çalışmada büyük ölçüde zayıflayabilmektedir. Bu nedenle kurumların yalnızca toplantı, görev takibi ve performans ölçümü odaklı dijital araçlarla yetinmemesi; çalışanlar arasında sosyal bağ, ortak deneyim ve kültürel paylaşımı destekleyecek yeni mekanizmalar geliştirmesi önem taşımaktadır.

Bu bildiri, kültür ve sanat faaliyetlerinin çalışan bağlılığına nasıl katkı sağlayabileceğini; kurumsal iletişim, ekip dayanışması, stres yönetimi ve psikolojik iyi oluş bakımından nasıl konumlandırılabileceğini ele almaktadır. Ayrıca bu faaliyetlerin dönemsel etkinlikler olarak kalmaması; çalışanların öneri geliştirdiği, içerik ürettiği ve uygulama süreçlerine katıldığı daha katılımcı bir kurumsal modele dönüşmesi gerektiği vurgulanmaktadır. Kültür ve sanatın kurum yaşamına bilinçli, kapsayıcı ve sürdürülebilir biçimde dâhil edilmesi, daha sağlıklı bir çalışma iklimi için önemli bir imkân sunmaktadır.

Oğuz TUNCAY
Konuşmacı

1. Oturum: Çalışma Motivasyonu ve Kurumsal Aidiyet

Öz Geçmiş

1968 yılında Konya/Ereğli'de doğan Oğuz Tuncay, ilk ve orta öğrenimini Almanya'da, lise öğrenimini ise Konya'da tamamladı. Marmara Üniversitesi Kamu Yönetimi Bölümünden 1990 yılında mezun oldu. Ayrıca 2006-2007 döneminde Millî Güvenlik Akademisinde eğitim aldı.

Çalışma hayatına 1991 yılında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğünde meslek memuru olarak başladı. 1993-1997 yılları arasında T.C. Münih Başkonsolosluğunda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Ataşe Yardımcısı; 2001-2005 yılları arasında T.C. Düsseldorf Başkonsolosluğunda ve 2012-2017 yılları arasında T.C. Köln Başkonsolosluğunda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Ataşesi olarak görev yaptı.

Bakanlıktaki merkez görevleri çerçevesinde, 2000 yılında Yurt Dışı İşçi Hizmetleri Uzmanı olarak göreve başladı. 2005-2007 döneminde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Müsteşarı Danışmanı; 2010-2011 döneminde ise Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Dış İlişkiler ve Yurtdışı İşçi Hizmetleri Genel Müdürlüğü Eğitim ve Enformasyon Daire Başkanı olarak görev yaptı.

2017 yılının Haziran ayından 2025 yılının Şubat ayına kadar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürü olarak görev yaptı. Şubat 2025'te Bakanlık Müşaviri olarak atanan Tuncay, 17 Kasım 2025 tarihinden itibaren Çalışma Genel Müdürü olarak görevini sürdürmektedir.

Çok iyi derecede Almanca ve iyi derecede İngilizce bilen Oğuz Tuncay, evli ve iki çocuk babasıdır.

1. Oturum: Çalışma Motivasyonu ve Kurumsal Aidiyet

Oğuz TUNCAY

Bildiri Özeti

Çalışma Motivasyonu, Kurumsal Aidiyet ve İnsan Odaklı Çalışma Hayatı

Çalışma motivasyonu ve kurumsal aidiyet, çalışma hayatının yalnızca bireysel performans veya insan kaynakları yönetimi boyutuyla sınırlı olmayan; çalışma barışı, kurumsal verimlilik, hizmet kalitesi, sosyal diyalog ve sürdürülebilir kalkınma ile doğrudan ilişkili stratejik kavramlardır. Çalışma motivasyonu, bireyin yaptığı işe anlam yüklemesi, emeğinin görüldüğünü hissetmesi, adil ve güvenli bir çalışma ortamında bulunduğunu bilmesiyle güçlenmektedir. Kurumsal aidiyet ise çalışanın kendisini kurumun hedeflerinin, değerlerinin ve ortak başarısının bir parçası olarak görmesini sağlayan daha derin ve sürdürülebilir bir bağdır.

Bu bağın oluşması tek taraflı bir beklentiye indirgenemez. Aidiyet, çalışan ile kurum arasında karşılıklı güven, adalet, saygı ve değer görme hissi üzerine inşa edilir. Bu nedenle adil ücret, eşit davranma ilkesi, iş sağlığı ve güvenliği, sosyal güvence, psikososyal risklerin önlenmesi, ayrımcılıkla mücadele, iş ve aile yaşamının uyumlaştırılması, beceri gelişimi ve kapsayıcı istihdam politikaları, motivasyon ve aidiyetin temel unsurları olarak değerlendirilmelidir.

Huzurlu çalışma hayatı, yalnızca sorunların bulunmadığı bir ortamı değil; çalışanların kendilerini güvende, değerli, saygı duyulan ve kurumun anlamlı bir parçası olarak hissettikleri bir kurum iklimini ifade eder. Bu noktada kültür ve sanat, çalışma hayatının insanî boyutunu güçlendiren önemli araçlardır. Kültürel ve sanatsal faaliyetler, çalışanların kendilerini ifade etmelerine, kurum içi iletişimin güçlenmesine, ortak hafızanın oluşmasına ve aidiyet duygusunun gelişmesine katkı sağlar.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, çalışma hayatını bütüncül bir yaklaşımla ele almakta; güvenli, sağlıklı, adil, kapsayıcı ve insan onuruna yakışır çalışma ortamlarının güçlendirilmesi için politika ve uygulamalar geliştirmektedir. Sosyal diyalog mekanizmalarının güçlendirilmesi, psikolojik tacizle mücadele, özel politika gerektiren grupların istihdamının desteklenmesi, beceri uyumu, yeşil ve dijital dönüşüm gibi başlıklar, motivasyon ve aidiyet zeminini güçlendiren temel çalışma alanlarıdır.

Geleceğin çalışma hayatı dijitalleşme, yapay zekâ, otomasyon, yeşil dönüşüm ve yeni çalışma modelleriyle şekillenirken, insan merkezli yaklaşım önemini korumaktadır. Teknoloji ne kadar gelişirse gelişsin, çalışma hayatının merkezinde insan yer almaya devam edecektir. Bu nedenle çalışanların motivasyonunu ve kurumsal aidiyetini güçlendirmek; hem kurumların verimliliği hem de huzurlu, sürdürülebilir ve insan onuruna yakışır bir çalışma hayatı için ortak sorumluluktur.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
KÜLTÜR VE SANAT POLİTİKALARI KURULU

T.C. ÇALIŞMA VE
SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

İŞKUR

Kültür ve Sanatla Huzurlu Çalışma Hayatı Sempozyumu

20-21 Mayıs 2026 /ANKARA

2. OTURUM

Kültür, Sanat ve Yaratıcı Endüstriler

Prof. Dr. Ahmet ALBAYRAK
Moderatör

2. Oturum: Kültür, Sanat ve Yaratıcı Endüstriler

Öz Geçmiş

1982 yılında Kayseri'de doğan Prof. Ahmet Albayrak, Erciyes Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Resim Bölümüne birincilikle kabul edildi ve 2003 yılında Fakülte birincisi olarak mezun oldu. Yüksek lisansını 2005 yılında, sanatta yeterlik/doktora programını ise 2008 yılında Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsünde dereceyle tamamladı.

Akademik ve sanatsal çalışmalarının yanı sıra medya sektörü, görsel iletişim ve yayıncılık alanlarında tasarımcı ve sanat yönetmeni olarak çalıştı. Eserleriyle Paris ve New York başta olmak üzere birçok kültür ve sanat merkezinde etkinliklere, bienallere ve projelere katıldı; ulusal ve uluslararası yarışmalarda çeşitli ödüllere layık görüldü. 2012 yılında doçentlik unvanını aldı.

2013 yılında İKSV desteğiyle Paris Cité des Arts'ta misafir sanatçı olarak bulundu ve burada iki kez açık stüdyo etkinliği gerçekleştirdi. 2016 yılında The American Turkish Society (ATS) desteğiyle New York School of Visual Arts'ta (SVA) davetli sanatçı olarak çalışmalar yürüttü. Bu program kapsamında ürettiği eserleri hem açık stüdyo formatında hem de Anemotaxis başlıklı kişisel sergi kapsamında izleyiciyle buluşturdu.

Eserleri; İstanbul Modern, Proje 4L Çağdaş Sanat Müzesi, Moskova Modern Sanat Müzesi (MMOMA) ve Cambridge Üniversitesi koleksiyonları başta olmak üzere Jamaika, Bangladeş, Rusya, ABD, Belçika, İngiltere, Almanya, Fransa, Güney Kore, Hollanda, Meksika, Kolombiya, BAE ve Kuzey Makedonya gibi farklı ülkelerde sergilenmiştir. 2007 yılında Genç Sanat Eleştirmeni Ödülü'nü kazanmış; T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından, biri Devlet Resim ve Heykel Yarışması olmak üzere dört kez büyük başarı ödülüne layık görülmüştür.

Albayrak, T.C. Merkez Bankasının küratörlüğünü ve sanat danışmanlığını yürütmüş; kurumun uluslararası sergilerinin yanı sıra bu sergilere ilişkin kitap ve yayınların metinlerini kaleme almış ve etkinliklerini tasarlamıştır. Ayrıca T.C. Dışişleri Bakanlığı Diplomasi Akademisine davet edilerek dersler, seminerler ve özel programlar kapsamında katkılar sunmaktadır.

Sanat, tasarım, iletişim ve kültür alanlarında; hareketli görüntü, yapay zekâ, görsel iletişim, çağdaş sanat, resim, fotoğraf, yeni medya, sinema, dijital sanat, mimarlık, sanat sosyolojisi, sanat kuramları ile sanat ve siyaset ilişkisi gibi geniş bir alanda dersler, konferanslar ve seminerler vermekte; yazılar ve kitaplar kaleme almakta, projeler üretmekte ve disiplinler arası sanatsal çalışmalarını sürdürmektedir.

2021-2025 yılları arasında Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT) Yönetim Kurulu Başkanı olan Albayrak hâlen T.C. Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Politikaları Kurulu üyesi olarak kültür ve sanat politikalarının oluşturulması ve geliştirilmesine yönelik çalışmalarını sürdürmektedir.

Erdem AKAN
Konuşmacı

2. Oturum: Kültür, Sanat ve Yaratıcı Endüstriler

Öz Geçmiş

1973 yılında İstanbul'da doğan Erdem Akan, Boğaziçi Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümünden mezun oldu. British Council bursuyla University of Salford Manchester'da Endüstriyel Tasarım alanında yüksek lisans tamamladı; ardından İstanbul Bilgi Üniversitesi'nde Tasarım Yönetimi programına katıldı.

Kariyerine Ford Motor Company'de başlayan Akan, 1996-2001 yılları arasında İstanbul, Dunton ve Dearborn tasarım stüdyolarında ticari araç projeleri üzerinde çalıştı. 2001-2004 yılları arasında Gaia & Gino'da Tasarım Yöneticisi olarak görev aldı. 2004-2014 döneminde İstanbul ve Viyana merkezli *maybedesign* çatısı altında ürün tasarımı, mimarlık, sanat ve danışmanlık alanlarını bir araya getiren disiplinler arası projeler geliştirdi.

2014-2024 yılları arasında Eczacıbaşı Yapı Ürünleri Grubu'nda VitrA Banyo, VitrA Karo, Artema, İntema Mutfak ve Villeroy & Boch Tiles markalarının Tasarım Direktörlüğünü yürüttü. Ürün portföylerinin geliştirilmesi, marka dilinin güçlendirilmesi ve uluslararası işbirliklerinin yönetilmesinde rol aldı.

Çalışmaları Wallpaper, New York Times Style Magazine, Interni ve Elle Décor gibi uluslararası yayınlarda yer aldı; 2012 yılında Elle Décor Türkiye tarafından "Yılın Tasarımcısı" seçildi. Bugün Kingfisher'ın Fransa ve İngiltere'deki tasarım yapılanmasına liderlik etmekte; İstanbul merkezli 021WORKS stüdyosunda tasarım, kültür ve kimlik ekseninde projeler üretmektedir.

2. Oturum: Kültür, Sanat ve Yaratıcı Endüstriler

Erdem AKAN

Bildiri Özeti

Tasarım, Yaratıcı Emek ve Değişen Çalışma Kültürü

Bu bildiri, son otuz yılda yaratıcı endüstrilerde çalışma kültürünün geçirdiği dönüşümü ürün tasarımı pratiği üzerinden ele almaktadır. Tasarım alanı, geçmişte büyük ölçüde müşteriye çizim sunma, öneri geliştirme ve onay alma süreçleri etrafında şekillenen bir hizmet modeli olarak görülürken günümüzde araştırma, strateji, teknoloji, yapay zekâ, kullanıcı deneyimi ve girişimcilikle iç içe geçen çok daha geniş bir üretim alanına dönüşmüştür.

Bu dönüşüm, tasarımcının çalışma biçimini ve meslekî rolünü önemli ölçüde değiştirmiştir. Bugünün tasarımcısı yalnızca müşteri taleplerini alan, form geliştiren ve onay bekleyen bir profesyonel değildir; kullanıcıyı anlamaya çalışan, fikirleri test eden, sistem kuran, üretim süreçlerini dijital araçlarla hızlandıran ve gerektiğinde kendi girişimini hayata geçiren çok yönlü bir aktördür. Tasarım pratiği artık yalnızca nesne üretimiyle değil; problem tanımlama, değer yaratma, deneyim tasarlama ve farklı disiplinlerle birlikte çalışma becerisiyle de ilişkilidir.

Ancak araçların, hızın ve çalışma biçimlerinin değişmesi, yaratıcı çalışmanın temel amaçlarını ortadan kaldırmamıştır. İyi tasarım hâlâ insan hayatını iyileştirme, anlamlı çözümler üretme, malzeme ve üretim bilgisini kültürel duyarlılıkla birleştirme, estetik ile işlev arasında doğru dengeyi kurma ideali üzerine kuruludur. Değişen asıl unsur, bu ideallere ulaşmak için kullanılan yöntemler, teknolojiler ve iş yapma biçimleridir.

Yapay zekâ ve dijital araçlar, tasarım sürecini daha hızlı ve görünür hâle getirirken tasarımın temel sorularını da daha kritik bir noktaya taşımaktadır: Ne üretmeliyiz, kimin için üretmeliyiz ve nasıl değer yaratmalıyız? Bu sorular, yaratıcı emeğin yalnızca teknik beceriyle değil; kültürel farkındalık, etik sorumluluk ve insan odaklı düşünme biçimiyle birlikte değerlendirilmesi gerektiğini göstermektedir.

Bildiri, kişisel meslekî deneyimler üzerinden, tasarım pratiğinde değişen araçları ve çalışma kültürünü tartışırken; yaratıcı emeğin amaç ve ideallerinin sürekliliğini vurgulamaktadır. Bu çerçevede tasarım, değişen dünyanın içinde insanı, anlamı ve üretimin kültürel değerini merkeze alan yaratıcı bir çalışma alanı olarak değerlendirilmektedir.

Prof. Dr. Selçuk ARTUT
Konuşmacı

2. Oturum: Kültür, Sanat ve Yaratıcı Endüstriler

Öz Geçmiş

Prof. Dr. Selçuk Artut, insan ve teknoloji arasındaki değişen ilişkiyi inceleyen disiplinler arası bir sanatçı ve araştırmacıdır. Sanatsal pratiği, teknolojik sistemlerin algıyı, deneyimi ve yaratıcılığı nasıl şekillendirdiğini araştırmakta; sanat, bilim ve dijital kültür arasındaki kesişim alanlarına odaklanmaktadır.

Artut'un çalışmaları Kanvas UAE, Expo Osaka, Sonar İstanbul, ISEA, Atatürk Kültür Merkezi, Siggraph, Dystopie Sound Art Festival Berlin, ICA Londra, Art Hong Kong ve İstanbul Bienali gibi önemli ulusal ve uluslararası platformlarda sergilenmiştir. Çalışmaları Artsy, Creative Applications, CoDesign, Visual Complexity ve CNNGO gibi platformlar tarafından takdir edilmiştir.

İsviçre'deki European Graduate School'dan medya ve iletişim alanında doktora derecesi alan Artut, Sabancı Üniversitesinde profesör olarak görev yapmaktadır. Öğretim süreçlerinde yaratıcı kodlama, hesaplamalı sanat ve medya teorisini bir araya getirmektedir. Sanat, teknoloji ve kültürün kesişim noktaları üzerine küresel diyaloğu güçlendirmek amacıyla altı kıtada yirmiden fazla ülkede konferanslar, sunumlar ve atölye çalışmaları gerçekleştirmiştir.

2. Oturum: Kültür, Sanat ve Yaratıcı Endüstriler

Prof. Dr. Selçuk ARTUT

Bildiri Özeti

Yapay Zekâ, İnsan Yaratıcılığı ve Sanatsal Üretimin Dönüşümü

Bu bildiri, yapay zekâ ile insan yaratıcılığı arasındaki giderek daha görünür hâle gelen kesişim alanını ele almakta; günümüz teknolojilerinin sanatsal üretim biçimlerini, yaratıcı düşünce süreçlerini ve sanatçıların çalışma yöntemlerini nasıl dönüştürdüğüne dair kapsamlı bir değerlendirme sunmaktadır. Yapay zekâ artık yalnızca teknik bir araç ya da üretimi hızlandıran yardımcı bir sistem olarak değil; fikir geliştirme, görsel üretim, metin yazımı, ses tasarımı, hareketli görüntü oluşturma ve etkileşimli deneyimler tasarlama süreçlerinde aktif rol oynayan yaratıcı bir ortak olarak da değerlendirilmektedir.

Bu dönüşüm, sanatçının rolünü ve yaratıcı emeğin niteliğini yeniden düşünmeyi gerekli kılmaktadır. Sanatsal üretimde yapay zekâ kullanımı, sanatçıyı yalnızca üreten kişi olmaktan çıkararak veriyi seçen, süreci yönlendiren, algoritmik çıktıları yorumlayan ve ortaya çıkan üretime estetik, kültürel ve düşünsel bağlam kazandıran bir aktör hâline getirmektedir. Bu nedenle yapay zekâ destekli sanat pratikleri, yalnızca yeni teknik imkânlar sunmakla kalmamakta; sanatın özgünlük, niyet, kontrol ve yorum gibi temel kavramlarını da yeniden tartışmaya açmaktadır.

Bildiri kapsamında, yapay zekâ destekli sanat üretimlerinden seçilmiş gerçek örnekler, güncel uygulamalar ve farklı disiplinlerden yaklaşımlar üzerinden insan ile makine arasındaki yaratıcı ilişkinin nasıl yeniden tanımlandığı ele alınacaktır. Sanatçının değişen konumu, üretim sürecinde niyet ve kontrol meselesi, veri setlerinin etkisi, algoritmik karar mekanizmaları ve yapay zekâ ile üretilen işlerin kültürel bağlamı, bildirinin temel tartışma başlıkları arasında yer almaktadır.

Bununla birlikte yapay zekânın sanatsal pratiklere sunduğu imkânlar, beraberinde etik, hukukî ve fikrî sorumlulukları da getirmektedir. Bu çerçevede bildiri, yapay zekânın yaratıcılığı genişleten yeni bir alan mı yoksa üretim süreçlerini standartlaştıran yeni bir yapı mı olduğu sorusunu tartışmaya açmaktadır. Böylece teknolojik dönüşüm yalnızca araçsal bir yenilik olarak değil; estetik, kültürel ve düşünsel sonuçları olan çok boyutlu bir değişim alanı olarak değerlendirilmektedir.

A. Ata KAVAME
Konuşmacı

2. Oturum: Kültür, Sanat ve Yaratıcı Endüstriler

Öz Geçmiş

A. Ata Kavame, kreatif endüstriler, marka iletişimi ve deneyim tasarımı alanlarında uzun yıllardır çalışmalar yürüten bir iletişim profesyoneli ve kreatif endüstriler alanında birçok yatırımın girişimcisidir.

TATU Creative Studios'un kurucusu olarak; kültür-sanat projelerinden uluslararası diplomatik etkinliklere, marka deneyimlerinden kurumsal iletişim süreçlerine kadar geniş bir yelpazede projeler geliştirmektedir.

Bugüne kadar birçok kamu kurumu, özel sektör markası, büyükelçilik ve uluslararası organizasyonla işbirlikleri gerçekleştiren Kavame, özellikle yaratıcı bakış açısını stratejik planlama ve güçlü operasyon kabiliyetiyle birleştiren yaklaşımıyla tanınmaktadır.

Türkiye'de kreatif endüstrilerin gelişimine katkı sağlamayı hedefleyen çalışmaları kapsamında TOBB Türkiye Kreatif Endüstriler Meclisi Başkanlığı görevini beş dönemdir sürdürmekte, kreatif ekonominin ulusal ve uluslararası ölçekte daha görünür hâle gelmesi adına lider pozisyonda aktif rol almaktadır.

Kariyeri boyunca farklı disiplinleri bir araya getiren projelere imza atan A. Ata Kavame, iletişimin yalnızca görünürlük değil; aynı zamanda duygu, deneyim ve sürdürülebilir etki yaratma meselesi olduğuna ve kreatif endüstrilerin bir ülkenin kaderini değiştirme potansiyeline sahip olduğuna inanmaktadır. Bu bakış açısıyla kanun yapıcılar, endüstri, markalar, kurumlar ve insanlar arasında güçlü bağlar kuran işler üretmeye devam etmektedir.

2. Oturum: Çalışma Motivasyonu ve Kurumsal Aidiyet

A. Ata KAVAME

Bildiri Özeti

Creative Türkiye: Türkiye'nin Kreatif Gelecek Vizyonu

Bu bildiri, yaratıcı endüstrilerin Türkiye'nin gelecek vizyonu içindeki stratejik yerini Creative Türkiye yaklaşımı üzerinden ele almaktadır. Kreatif endüstriler artık yalnızca kültür ve sanat alanının değil; istihdamın, ihracatın, şehir markalaşmasının, teknolojinin ve uluslararası rekabetin merkezinde yer alan önemli bir kalkınma gücü olarak değerlendirilmektedir. Günümüzde ülkeler yalnızca ürettikleri ürünlerle değil; anlattıkları hikâyelerle, tasarladıkları deneyimlerle ve dünyaya sundukları kültürel değerle öne çıkmaktadır.

TOBB Türkiye Kreatif Endüstriler Meclisinin temel hedefi, Türkiye'nin yaratıcı insan kaynağını, kültürel mirasını, genç nüfusunu ve üretim kabiliyetini ortak bir gelecek vizyonunda buluşturmaktır. Bu vizyon, Creative Türkiye kavramı etrafında şekillenmektedir. Creative Türkiye, "Made in Türkiye" gücünü "Created in Türkiye" iddiasıyla tamamlayan; üretim kapasitesini yaratıcılık, tasarım, hikâye anlatımı, teknoloji ve kültürel değer üretimiyle birlikte düşünen bir yaklaşımdır.

Bu çerçevede tasarımdan oyuna, müzikten dijital içeriğe, reklamdan mimarlığa, etkinlik sektöründen yapay zekâ destekli yaratıcı üretime kadar geniş bir ekosistemin görünür, örgütlü ve rekabetçi hâle getirilmesi amaçlanmaktadır. Kreatif endüstrilerin ekonomik değerinin yanında, kültürel diplomasi, şehirlerin marka değeri, genç istihdamı ve girişimcilik ekosistemi açısından da önemli fırsatlar sunduğu vurgulanmaktadır.

TOBB Türkiye Kreatif Endüstriler Meclisi, bu doğrultuda sektör temsilcilerini, meslek birliklerini, girişimcileri, sanatçıları, teknoloji üreticilerini ve kamu kurumlarını aynı masa etrafında buluşturan kapsayıcı bir çatı yapı olarak çalışmaktadır. Meclis, kreatif endüstrilerin ekonomi, istihdam, ihracat ve diplomasi açısından stratejik bir alan olarak değerlendirilmesi için bugüne kadar önemli bir farkındalık zemini oluşturmuştur.

Bildiri, Creative Türkiye vizyonunu yalnızca sektörel bir hedef olarak değil; Türkiye'nin yaratıcı aklını görünür kılmayı, dünyaya taşımayı ve "Created in Türkiye" markasını küresel bir iddiaya dönüştürmeyi amaçlayan bütüncül bir gelecek yaklaşımı olarak değerlendirmektedir. Bu vizyon, gençlerin yalnızca iş arayan değil, fikirleriyle iş kuran; kültürün yalnızca korunan bir miras değil, dünyaya değer üreten stratejik bir güç olduğu; yaratıcılığın ise ilhamla sınırlı kalmayıp istihdama, ihracata, teknolojiye ve kalkınmaya dönüştüğü bir Türkiye hayalini ifade etmektedir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
KÜLTÜR VE SANAT POLİTİKALARI KURULU

T.C. ÇALIŞMA VE
SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

İŞKUR

Kültür ve Sanatla Huzurlu Çalışma Hayatı Sempozyumu

20-21 Mayıs 2026 /ANKARA

3. OTURUM

Unutulmaya Yüz Tutmuş Sanatlar ve İstihdam

Dr. Sinan GENİM
Moderatör

3. Oturum: Unutulmaya Yüz Tutmuş Sanatlar ve İstihdam

Öz Geçmiş

1945 yılında İstanbul'un Kuzguncuk semtinde doğan Dr. M. Sinan Genim, ortaöğrenimini Haydarpaşa Lisesi'nde, yükseköğrenimini Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Yüksekokulunda tamamladı. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümünde "İstanbul'un İskânı" başlıklı teziyle doktor unvanını aldı.

1970-1976 yılları arasında Devlet Güzel Sanatlar Akademisinde asistanlık yaptı. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Devlet Güzel Sanatlar Akademisi, Mimar Sinan Üniversitesi ve Marmara Üniversitesinde öğretim görevlisi olarak çalıştı. Beşiktaş Belediyesi ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi Meclis üyeliklerinde bulundu; 1997-2024 yılları arasında Türkiye Anıt Çevre ve Turizm Değerlerini Koruma Vakfı Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini yürüttü.

Mimari proje ve restorasyon çalışmaları gerçekleştiren Genim'e 2018 yılında Beyoğlu Nişanı ve Üstün Hizmet Beratı takdim edildi. 2023 yılında Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülleri kapsamında mimarlık alanında ödüle layık görüldü; 2025 yılında Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Politikaları Kuruluna atandı. İstanbul tarihi, mimari hafıza ve kültürel miras alanlarında çok sayıda kitabı, makalesi ve konferansı bulunmaktadır.

Prof. Dr. Pınar FEDAKAR
Konuşmacı

3. Oturum: Unutulmaya Yüz Tutmuş Sanatlar ve İstihdam

Öz Geçmiş

Prof. Dr. Pınar Fedakar, Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü Türk Halk Bilimi Anabilim Dalı öğretim üyesidir. Çalışmalarını halk bilimi, somut olmayan kültürel miras, geleneksel meslekler, çalışma kültürü, sözlü kültür ve Türk dünyası folkloru alanlarında sürdürmektedir.

Fedakar, özellikle yaşayan mirasın korunarak yaşatılması, geleneksel üretim pratikleri, kadın emeği, kültürel sürdürülebilirlik ve uygulamalı halk bilimi konularında araştırmalar yürütmektedir. UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Somut Olmayan Kültürel Miras Komitesi bünyesinde müze ve mevzuat çalışma gruplarında görev almış; hâlen T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yaşayan Miras ve Kültürel Etkinlikler Genel Müdürlüğü bünyesinde Yaşayan İnsan Hazineleri Seçici Komite Üyesi olarak görev yapmaktadır.

Geleneksel meslekler, zanaatlar ve çalışma kültürü akademik çalışmalarında önemli bir yer tutmaktadır. Kadın balıkçı folkloru, ipek böcekçiliği, ipekli dokuma, Bergama parşömen yapımı, geleneksel dokumaların sürdürülebilirliği, kültür rotaları ve geleneksel üretim kültürü üzerine projeler ve bildiriler hazırlamıştır. Özbekistan ve Moğolistan'da kültürel aktarım süreçlerine ilişkin uluslararası çalışmalar yürütmüş; kültürel mirasın sürdürülebilirliği, çalışma hayatı ve kültürel üretim ilişkisi alanlarında araştırmalarına devam etmektedir.

3. Oturum: Unutulmaya Yüz Tutmuş Sanatlar ve İstihdam

Prof. Dr. Pınar FEDAKAR

Bildiri Özeti

Geleneksel Sanatlar, Çalışma Hayatı ve Kültürel Sürdürülebilirlik: Yaşayan Miras Perspektifinden Bir Değerlendirme

Bu bildiri, geleneksel sanatlar ve zanaatların çalışma hayatı, kültürel sürdürülebilirlik ve somut olmayan kültürel miras bağlamındaki yerini değerlendirmeyi amaçlamaktadır. UNESCO'nun 2003 tarihli Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi'nde kültürel miras; bilgi, beceri, uygulama ve aktarım süreçleri üzerinden tanımlanmaktadır. Bu yaklaşım doğrultusunda çömlekçilik, dokumacılık, çinicilik ve benzeri geleneksel üretim alanları yalnızca ekonomik faaliyetler olarak değil; çalışma kültürü, beden hafızası, ustalık pratiği ve kuşaklararası aktarım bakımından da ele alınmalıdır.

Bildiri kapsamında geleneksel üretim biçimlerinin çalışma ritmi, atölye kültürü, uygulamalı bilgi aktarımı ve topluluk ilişkileriyle kurduğu bağ değerlendirilecektir. Özellikle küçük ölçekli atölyelerde gözlem, tekrar ve birlikte çalışma pratiği üzerinden aktarılan bilgi biçimleri üzerinde durulacaktır. Usta-çırak ilişkisi, yalnızca teknik becerinin aktarımı değil; sabır, dikkat, disiplin, estetik duyarlılık ve aidiyet duygusunun da kuşaktan kuşağa taşındığı bir öğrenme ortamı olarak değerlendirilmektedir.

Son yıllarda Avrupa ve Amerika'da öne çıkan "zanaatın yeniden canlanması", "yavaş ve nitelikli çalışma" yaklaşımları ile yaratıcı ekonomi tartışmaları, geleneksel üretim biçimlerine yönelik ilgiyi yeniden artırmıştır. Bu ilgi, geleneksel sanatların sadece geçmişe ait bir miras değil, çağdaş çalışma hayatının hız, verimlilik ve anlam arayışı içinde yeniden düşünülmesi gereken üretim modelleri olduğunu göstermektedir.

Bildiride ayrıca kültür turizmi, yaratıcı endüstriler, kadın emeği, dijital görünürlük ve yerel üretim ağları gibi başlıkların geleneksel sanatların sürdürülebilirliği açısından taşıdığı önem tartışılacaktır. Türkiye'den "Anadoludakiler" Projesi/Programı da yerel üreticilerin görünürlüğü ve kültürel aktarım süreçleri bakımından güncel bir iyi uygulama örneği olarak değerlendirilecektir. Bu yönüyle geleneksel sanatlar, yalnızca kültürel mirasın korunmasına değil; huzurlu, üretken ve insan merkezli çalışma biçimlerinin yeniden düşünülmesine de katkı sunmaktadır.

Mehmet GÜRSOY
Konuşmacı

3. Oturum: Unutulmaya Yüz Tutmuş Sanatlar ve İstihdam

Öz Geçmiş

1950 yılında Denizli Çal/Bekilli'de doğan Mehmet Gürsoy, Kayseri Eğitim Enstitüsü mezunudur. Çini sanatıyla 1975 yılında ilgilenmeye başlamış; sanatın duayenlerinden Prof. Muhsin Demironat'ın öğrencisi olmuştur.

16. yüzyılda zirveye ulaşan, ancak 17. yüzyılın sonlarına doğru kaybolmaya yüz tutan İznik çini sanatını yaklaşık 400 yıl sonra yeniden araştıran Gürsoy, kaybolan orijinal renklerin canlandırılması ve klasik kompozisyonların çağdaş yorumlarla yeniden ele alınması yönünde önemli çalışmalar gerçekleştirmiştir. İznik çini sanatını günümüze taşıyan ve gelecek kuşaklara aktaran önemli sanatkârlardan biri olarak kabul edilmektedir.

1986 yılında Cumhurbaşkanlığı himayesinde düzenlenen Uluslararası Çini Yarışması'nda üç dalda iki birincilik ve bir ikincilik ödülüne layık görülmüştür. Bugüne kadar dünya genelinde 60 sergi gerçekleştiren Gürsoy, 2009 yılında UNESCO tarafından "Yaşayan İnsan Hazinesi" ilan edilmiştir. Eserleri çok sayıda müze ve özel koleksiyonda yer almakta; ulusal ve uluslararası mekânlar için özel projeler üretmektedir. Dumlupınar Üniversitesi'nde ve kendi atölyesinde çok sayıda öğrenci yetiştiren Gürsoy'a göre çini, "bir göz musikisi"dir; bu musikinin notaları laleler, karanfiller, güller ve sümbüllerdir.

3. Oturum: : Unutulmaya Yüz Tutmuş Sanatlar ve İstihdam

Mehmet GÜRSOY

Bildiri Özeti

Sanat, Çini ve Ruhun İyileştirici Dili

Sanat yaratılıştaki güzelliği, ahengi, ölçüyü ve zarafeti keşfetmesi için insana verilen ilahî bir nimettir. İnsanın kâinatta gördüğü güzelliği araştırma, anlama ve ifade etme arzusu, sanatın doğmasına vesile olmuştur. Bu yönüyle sanat yalnızca bir üretim biçimi değil; insanın kendisini, kâinatı ve Yaradan'ı okuma çabasıdır. "Sanat kâinatı okumaktır." Kâinatı okumak, ecdadın bıraktığı izleri anlamak ve geçmişten gelen mektuplara yeni cevaplar yazabilmek demektir.

Sanatta her şey hemen olunmaz. Kar yavaş yavaş yağarsa tutar; inci de sancı mahsulüdür. Sanat, taklitle başlar ama taklitle yürümez. Orijinal eserler geçmişten gelen mektuplardır; iyi okunmazsa cevabı yazılamaz. Bu nedenle sanatkâr, yalnızca üreten kişi değil; güzelliği keşfeden, var olan ahengi araştıran ve onu kendi gönül dünyasından geçirerek ifade eden kişidir.

Çini sanatı, bu anlayışın en zarif örneklerinden biridir. Çininin güzelliği tüketilmez; o, nihayeti olmayan bir renk cümbüşü ve tükenmeyen bir hazinedir. Mücevher renkleriyle donatılmış çini, insana hem baktığında hem dokunduğunda huzur verir. "Siz eskirsiniz ama çiniler eskimez." Çünkü eski başka, eskimiş başkadır; nice eskiler vardır ki eskimezler. Gelenek, yeni besteler yapılmasına engel değil; aksine onlara kök ve istikamet veren bir kaynaktır.

Sanatın amacı ruhumuzu temizlemektir. Sanat insana hayat verir; ancak neticeye varmak için insanın da ona hayatını vermesi gerekir. Sanatı hayatın merkezine koymak, insanı yücelten bir emek, sabır ve sevgi yolculuğudur. Bu yolculukta sevgi, zarafet, mütevazılık ve çalışkanlık sanatkârın temel azıklarıdır. Sanatın şifa vermek gibi bir meziyeti vardır; sanat şifadır. Sanatkâr ise hem göze hem gönüle hitap eden bir şifacıdır.

Bu bildiri, çini sanatının estetik ve manevi dünyasından hareketle sanatın çalışma hayatına, insan ruhuna ve huzur arayışına sunduğu katkıyı ele almaktadır. Aşkla yapılan işlerin âşık etmek gibi bir meziyeti vardır; bu nedenle sanat, yalnızca bir meslek değil, insanı incelten ve iyileştiren bir hayat terbiyesidir.

Doç. Mine HALİL TAYLAN
Konuşmacı

3. Oturum: Unutulmaya Yüz Tutmuş Sanatlar ve İstihdam

Öz Geçmiş

Mine Halil Taylan, 2003 yılında Yıldız Teknik Üniversitesi Yıldız Meslek Yüksekokulu Fotoğraf Programından mezun oldu. 2004-2009 yılları arasında Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Geleneksel Türk Sanatları Bölümü Halı-Kilim-Eski Kumaş Desenleri Anasanat Dalında lisans eğitimini tamamladı. 2013 yılında aynı üniversitenin Güzel Sanatlar Enstitüsünde yüksek lisans derecesini aldı; 2018 yılında sanatta yeterlik eğitimini tamamladı.

Lif sanatı, tapestry ve halı-kilim tasarımı alanlarında çalışmalarını sürdüren Taylan, bu alanlarda araştırmalar, yayınlar ve dersler vermektedir. Eserlerinde doğal ve sentetik malzemeleri bir arada kullanmakta; dokuma teknikleri ile malzemelerin dokuma yüzeyi üzerindeki imkânlarını araştırmaktadır. Anadolu motiflerinden esinlenerek geliştirdiği özgün tasarımların yanı sıra resimsel dokumalar da üretmektedir.

Üç kişisel sergisi bulunan Taylan, ulusal ve uluslararası karma sergi ve bienallere katılmış; ayrıca çeşitli sempozyumlarda bildiriler sunmuştur. Hâlen Sakarya Üniversitesi Sanat, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi Geleneksel Türk Sanatları Bölümünde doçent olarak görev yapmakta; geleneksel dokuma kültürü, lif sanatı ve çağdaş tekstil yorumları üzerine çalışmalarını sürdürmektedir.

3. Oturum: Unutulmaya Yüz Tutmuş Sanatlar ve İstihdam

Doç. Mine Halil TAYLAN

Bildiri Özeti

Geleneksel Halı Dokumacılığında Bir Sürdürülebilirlik Modeli Olarak DOBAG

Geleneksel el sanatları, yalnızca kültürel mirasın taşıyıcısı değil; aynı zamanda yerel ekonomiler için önemli bir istihdam alanıdır. Ancak günümüzde birçok zanaat dalı, üretimin azalması ve ekonomik sürdürülebilirliğin sağlanamaması nedeniyle yok olma riskiyle karşı karşıyadır. Bu çalışma, Anadolu halı dokumacılığında doğal boya, geleneksel desen ve üretim kalitesinin yeniden canlandırılmasına yönelik önemli bir girişim olan DOBAG (Doğal Boya Araştırma ve Geliştirme) Projesi'ni bir "geleneğe dönüş" ve sürdürülebilir üretim modeli olarak ele almaktadır.

19. yüzyılda sentetik boyaların yaygınlaşması ve sonrasında pazar ihtiyacı doğrultusunda gelişen üretim biçimleri, halı dokumalarında desen yozlaşması ve kalite kaybına yol açmıştır. Bu duruma bir karşı duruş olarak geliştirilen DOBAG Projesi, 1981 yılından itibaren doğal boyamacılığın yeniden canlandırılmasını, geleneksel desenlerin korunmasını ve yüksek kaliteli üretimin sağlanmasını hedeflemiştir.

Çalışma, projenin uygulandığı Çanakkale-Ayvacık ve Manisa-Yuntdağ bölgelerinde üretim süreçleri, eğitim faaliyetleri ve kooperatifleşme modelini incelemektedir. Nitel yöntemler kapsamında 2015 ve 2017 yıllarında dokuyucularla yapılan görüşmeler, DOBAG Projesi'nin yalnızca teknik bir iyileştirme değil; aynı zamanda ekonomik, sosyal ve kültürel bir dönüşüm yarattığını göstermektedir. Kadın emeğinin görünür hâle gelmesi, kooperatifler aracılığıyla istihdamın artması ve yerel üretimin uluslararası pazarda değer kazanması projenin önemli çıktılarıdır.

Bununla birlikte günümüzde üretimin büyük ölçüde durduğu görülmektedir. Dokuyucu nüfusunun yaşlanması, gençlerin şehirlere göçü, kooperatiflerde yaşanan yönetim sorunları ve dünya halı piyasasındaki dalgalanmalar, üretimi sürdürülemez hâle getirmiştir. Bu durum yalnızca DOBAG özelinde değil, Türkiye'de geleneksel el sanatlarının genelinde karşılaşılan yapısal bir soruna işaret etmektedir.

Sonuç olarak DOBAG, geleneksel zanaatların kültürel ve ekonomik değerini ortaya koyan güçlü bir modeldir. Günümüzde el sanatlarının yaşatılması, yalnızca üretimin sürdürülmesiyle değil; tasarım eğitimi, çağdaş ve özgün yorumlar, kullanıcı bilincinin artırılması ve farklı meslek alanlarıyla kurulacak işbirlikleriyle mümkün görünmektedir.

Uğur KILIÇ
Konuşmacı

3. Oturum: Unutulmaya Yüz Tutmuş Sanatlar ve İstihdam

Öz Geçmiş

Ankara'da doğan Uğur Kılıç, ilk ve ortaöğrenimini Ankara'da tamamladı. Gazi Üniversitesi Türkçe Eğitimi Bölümünü birincilikle bitirdi. Yüksek lisansını çocuk klasikleri üzerine yaptı.

Türkçe öğretmenliği, editörlük; Millî Eğitim Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığında Protokol Müdürlüğü, Bakan Danışmanlığı, Özel Kalem Müdürlüğü ve Daire Başkanlığı görevlerinde bulundu. Pek çok dergide makale, inceleme, şiir ve öyküleri yayımlandı. Uzmanı olduğu "Diksiyon, Etkili İletişim, Protokol Kuralları" alanlarında seminer ve kurslar verdi. Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülen Anadolu Masalları, Anadolu Çocuk Oyunları, Müze Eğitimi, Dede Korkut Hikâyeleri ve Çanakkale Kahramanları Öykü Seti projelerinin ve kitaplarının editörlüğünü ve yürütücülüğünü üstlendi.

Üç şiir, dört masal kitabı ve yabancı dil olarak Türkçe öğretimi üzerine birçok akademik yayını bulunan Uğur Kılıç, 2015 yılında Prof. Dr. Mehmet İsmail Şiir Ödülü'ne layık görüldü. Pek çok şiiri farklı bestekârlar tarafından bestelendi ve TRT repertuvarına alındı.

Cumhuriyetin 100. yılında Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde galası gerçekleştirilen "Aybüke: Öğretmen Oldum Ben" isimli sinema filminin senaristliğini ve proje danışmanlığını üstlendi.

Hacettepe Üniversitesi Türkçe Eğitimi Bölümünde Sözlü Anlatım, Yüksek İhtisas Üniversitesi Tıp Fakültesinde ise Eleştirel Düşünce ve Sanat isimli dersler verdi.

15 yıl boyunca Uluslararası Kültür Dil ve Edebiyat Derneği isimli akademik bir derneğin Yönetim Kurulu Başkanlığını üstlenen Uğur Kılıç, Kültür ve Turizm Bakanlığında Yaşayan Mirasın Korunması Dairesi Başkanı olarak görev yapmaktadır.

3. Oturum: Unutulmaya Yüz Tutmuş Sanatlar ve İstihdam

Uğur KILIÇ

Bildiri Özeti

Bir Yaşayan Miras Alanı Olarak Unutulmaya Yüz Tutmuş Sanatlar: Koruma, Aktarım ve İstihdam Politikaları

Bu bildiri, unutulmaya yüz tutmuş geleneksel sanatları ve el sanatlarına dayalı meslekleri, somut olmayan kültürel mirasın yaşayan unsurları olarak ele almaktadır. Somut olmayan kültürel miras; toplulukların kültürel kimliğini, toplumsal hafızasını ve kuşaklar arası bilgi aktarımını taşıyan önemli bir kültürel alanı ifade eder. Geleneksel sanatlar ise bu mirasın en görünür, ancak aynı zamanda en kırılgan bileşenleri arasında yer almaktadır.

Günümüzde sanayileşme, hızlı kentleşme, değişen tüketim alışkanlıkları, dijital dönüşüm ve usta-çırak ilişkisinin zayıflaması gibi nedenlerle birçok geleneksel sanat ve meslek yok olma riskiyle karşı karşıyadır. Genç nüfusun geleneksel mesleklere yönelimindeki azalma, ekonomik sürdürülebilirlik sorunları ve üretim süreçlerindeki dönüşüm, kültürel aktarım zincirinin kırılmasına yol açmaktadır. Bu durum, geleneksel sanatların korunmasında yalnızca kültürel duyarlılığın değil; yeni politika araçlarının, istihdam modellerinin ve sürdürülebilir destek mekanizmalarının da gerekli olduğunu göstermektedir.

Bildiri, geleneksel sanatları yalnızca korunması gereken kültürel değerler olarak değil; sürdürülebilir kalkınma, yerel ekonomi ve istihdam politikaları açısından değerlendirilmesi gereken yaşayan miras alanları olarak tartışmaktadır. Bu çerçevede UNESCO'nun 2003 tarihli Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi bağlamında "yaşayan miras" yaklaşımı ele alınacak; Türkiye'deki geleneksel sanat alanlarının mevcut durumu, usta-çırak sistemi ve saha deneyimleri üzerinden değerlendirilecektir.

Sunum kapsamında, Yaşayan Miras ve Kültürel Etkinlikler Genel Müdürlüğü tarafından geleneksel sanatların yaşatılması amacıyla yürütülen koruma, farkındalık ve istihdam çalışmaları altı ana eksen üzerinden ele alınacaktır: Somut Olmayan Kültürel Miras Türkiye Ulusal Envanteri, Yaşayan İnsan Hazinesi Envanteri, Somut Olmayan Kültürel Miras Taşıyıcısı Kartı Uygulaması, yaygın eğitim kursları, Yaşayan Miras Okulu ile festival, şölen ve şenlikler başta olmak üzere kültürel etkinlikler.

Bu başlıklar, geleneksel sanatların yalnızca geçmişten devralınan bir miras değil; bugünün çalışma hayatı, yerel kalkınma ve kültürel sürdürülebilirlik politikaları içinde yeniden değerlendirilebilecek üretken alanlar olduğunu göstermektedir. Sonuç olarak bildiri, unutulmaya yüz tutmuş sanatların doğru destek mekanizmalarıyla geleceğin üretim, istihdam ve kültürel aktarım alanlarından biri olabileceğini ortaya koymayı amaçlamaktadır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
KÜLTÜR VE SANAT POLİTİKALARI KURULU

T.C. ÇALIŞMA VE
SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

İŞKUR

Kültür ve Sanatla Huzurlu Çalışma Hayatı Sempozyumu

20-21 Mayıs 2026 /ANKARA

4. OTURUM

Kültür, Sanat ile İş Sağlığı ve Güvenliği

Erhan TAYLAN
Moderatör

4. Oturum: Kültür, Sanat ile İş Sağlığı ve Güvenliği

Öz Geçmiş

1982 yılında Ankara'da doğan Erhan Taylan, lisans eğitimini Hacettepe Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Maden Mühendisliği Bölümü'nde tamamladı. Mezuniyetinin ardından Türkiye Taşkömürü Kurumu Amasra Taşkömürü İşletme Müessesesinde mühendis olarak görev yaptı; sonrasında Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O. Mali Kontrol Müdürlüğünde uzman olarak çalıştı.

2015 yılında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığında iş müfettişi yardımcısı olarak göreve başladı. 15 Temmuz 2021 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan kararname ile iş müfettişliğine atandı. Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı bünyesinde iş müfettişi ve refakat müfettişi olarak hizmet verdi.

19 Ekim 2024 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan kararname ile İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdür Yardımcılığı görevine atanan Taylan, 10 Şubat 2026 tarihi itibarıyla İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürü olarak görevlendirildi.

İyi derecede İngilizce bilen Taylan, evli ve iki çocuk babasıdır.

Mustafa BEK
Konuşmacı

4. Oturum: Kültür, Sanat ile İş Sağlığı ve Güvenliği

Öz Geçmiş

1984 yılında Manisa'da doğan Mustafa Bek, ilk ve ortaöğretimini Manisa'da tamamladı. Çukurova Üniversitesi Maden Mühendisliği Bölümünden 2008 yılında mezun oldu. Maden mühendisi olan Bek, aynı zamanda A sınıfı iş güvenliği uzmanıdır.

Meslekî kariyerine yeraltı kömür madenciliği sektöründe başladı. Edirne ve Manisa/Soma bölgelerinde faaliyet gösteren yeraltı kömür işletmelerinde dört yıl süreyle maden ve iş güvenliği mühendisi olarak görev yaptı. Bu süreçte yeraltı üretim faaliyetleri ile iş sağlığı ve güvenliği uygulamaları konusunda güçlü bir saha deneyimi edindi.

Sonrasında Türkiye'nin önde gelen demir-çelik şirketlerinden birinde yedi yıl süreyle İş Sağlığı ve Güvenliği Müdürü olarak çalıştı; kurumsal İSG yönetim sistemlerinin kurulması, geliştirilmesi ve organizasyon genelinde uygulanmasına liderlik etti. 2019 yılından bu yana Eti Krom A.Ş. bünyesinde İş Sağlığı ve Güvenliği Kıdemli Müdürü olarak görev yapmaktadır. Kurum genelinde proaktif güvenlik kültürünün yaygınlaştırılması ve yenilikçi uygulamaların hayata geçirilmesinde rol üstlenmektedir. Liderliğinde geliştirilen EKADEM projesi, "Dijital Çağda İş Sağlığı ve Güvenliği" programı kapsamında Türkiye'de Jüri Özel Ödülü'ne layık görülmüştür.

4. Oturum: Kültür, Sanat ile İş Sağlığı ve Güvenliği

Mustafa BEK

Bildiri Özeti

EKADEM ile Deneyim Temelli İSG Kültürü ve Davranışsal Farkındalık

Bu bildiri, EKADEM projesi kapsamında iş sağlığı ve güvenliği (İSG) kültürünün toplumun farklı kesimlerinde bütüncül ve sürdürülebilir bir yaklaşımla yaygınlaştırılmasına yönelik geliştirilen uygulamaları ele almaktadır. Proje, yalnızca çalışanları değil; geleceğin çalışanları olan öğrencileri de kapsayan çok paydaşlı bir model üzerine kurgulanmıştır. Bu yönüyle EKADEM, iş sağlığı ve güvenliği bilincini kurum içi eğitim faaliyetlerinin ötesine taşıyarak toplumsal farkındalık alanına açan yenilikçi bir uygulama örneği sunmaktadır.

Proje kapsamında okullarla kurulan işbirlikleri aracılığıyla sosyal sorumluluk faaliyetleri yürütülmekte; resim yarışmaları, bilinçlendirme etkinlikleri ve proje tanıtımlarıyla erken yaşta güvenlik farkındalığının oluşturulması hedeflenmektedir. Bu çalışmalar, çocuklarda ve genç bireylerde risk algısının gelişmesine, güvenli davranışların içselleştirilmesine ve iş sağlığı ve güvenliğinin bir yaşam kültürü olarak benimsenmesine katkı sağlamaktadır.

EKADEM'in bir diğer önemli bileşeni, aktif çalışma hayatına yönelik geliştirilen eğitim programlarıdır. Çalışanlara sunulan dijital eğitim içerikleri, zamandan ve mekândan bağımsız öğrenme imkânı sağlarken; uygulamalı eğitimler teorik bilginin pratik davranışlara dönüşmesini desteklemektedir. Eğitim süreçleri yetişkin öğrenme prensipleri dikkate alınarak yapılandırılmakta; katılımcı etkileşimini artıran ve kalıcı öğrenmeyi teşvik eden yöntemler tercih edilmektedir.

Proje kapsamında geleneksel eğitim yaklaşımlarının ötesine geçilerek tiyatro temelli anlatım tekniklerinden de yararlanılmaktadır. Bu yöntemle iş sağlığı ve güvenliği konularının daha dikkat çekici, anlaşılır ve akılda kalıcı biçimde aktarılması sağlanmakta; çalışanların sürece hem bilişsel hem de duygusal düzeyde katılımı hedeflenmektedir. Tiyatro uygulamaları, riskli davranışların fark edilmesini kolaylaştırmakta ve olumlu güvenlik davranışlarının benimsenmesini teşvik etmektedir.

Elde edilen gözlemler, çok boyutlu eğitim ve farkındalık yaklaşımlarının bireysel düzeyde davranış değişikliğine, kurumsal düzeyde ise güçlü bir iş güvenliği kültürünün oluşumuna katkı sağladığını göstermektedir. Sonuç olarak EKADEM projesi, yasal gerekliliklerin ötesine geçen, farkındalık temelli ve sürdürülebilir bir kültür inşasına katkıda bulunan; eğitim ve sosyal sorumluluk boyutlarını bir araya getiren örnek bir uygulama modeli olarak değerlendirilmektedir.

Akın ALTIN
Konuşmacı

4. Oturum: Kültür, Sanat ile İş Sağlığı ve Güvenliği

Öz Geçmiş

1985 yılında Ankara'da doğan Akın Altın, Sakarya Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü'nde lisans eğitimini tamamladı. Gedik Üniversitesinde İş Sağlığı ve Güvenliği alanında tezsiz yüksek lisans yaptı.

2011-2014 yılları arasında Simin Grup OSGB'de iş sağlığı ve güvenliği uzmanı olarak çeşitli projelerde görev aldı. 2014 yılında Parsan Makina Parçaları'nda iş sağlığı ve güvenliği uzmanı olarak çalışmaya başladı; 2016 yılına kadar DuPont Sıfır Kaza Projesi kapsamında görev yaptı.

2016 yılında TürkTraktör bünyesine katılan Altın, burada İSG uzmanı ve Dünya Klasında Üretim kapsamında İş Sağlığı ve Güvenliği takım lideri olarak görev aldı. Bu dönemde gerçekleştirilen Bronz Yayılım Denetimi başarıyla tamamlandı ve Bronz Madalya Ödülü kazanıldı. İSG takımının kısa sürede gösterdiği gelişim, fabrikanın en hızlı gelişim gösteren yapıları arasında yer almasını sağladı.

Kıdemli İSG uzmanı olarak Gümüş Yayılım Denetimi sürecine liderlik eden Altın, Gümüş Madalya Ödülü'nün kazanılmasına katkı sundu. TİSK ve MESS tarafından ödüllendirilen birçok projenin hayata geçirilmesinde görev aldı; itfaiye ve arama kurtarma ekiplerinin kurulmasına liderlik etti. 2025 yılı itibarıyla TürkTraktör'de tüm lokasyonlardan sorumlu İSG Yetkinlik Merkezi Lideri olarak görevini sürdürmektedir.

4. Oturum: Kültür, Sanat ile İş Sağlığı ve Güvenliği

Akın ALTIN

Bildiri Özeti

TürkTraktör'de Bütünleşik İş Sağlığı ve Güvenliği Kültürü

TürkTraktör, iş sağlığı ve güvenliğini yalnızca yasal bir gereklilik olarak değil; liderlik, kültür, teknik altyapı ve dijitalleşme bileşenleriyle bütünleşik bir yönetim sistemi olarak ele almaktadır. Bu yaklaşımın temel amacı, güvenli davranışı organizasyonun tüm seviyelerinde kalıcı hâle getirmek ve sıfır kaza hedefini desteklemektir. İş sağlığı ve güvenliği, bu çerçevede yalnızca prosedürlere bağlı bir uygulama alanı değil; çalışanların gündelik davranışlarına, liderlik pratiklerine ve kurum kültürüne yerleşmesi gereken ortak bir sorumluluk olarak değerlendirilmektedir.

Teknik iş güvenliği kapsamında risk değerlendirmesi, kök neden analizi, rutin olmayan faaliyetlerin yönetimi, taşeron kontrolü ve SMAT uygulamaları sistematik bir yapı içinde yürütülmektedir. Günlük Gemba turları, saha denetimleri ve KPI bazlı raporlamalar ile riskler oluşmadan önce tespit edilmekte; iyileştirme aksiyonları düzenli biçimde takip edilmektedir. Böylece iş sağlığı ve güvenliği, olay sonrası müdahaleden çok önleyici ve sürekli gelişimi esas alan bir yönetim yaklaşımıyla ele alınmaktadır.

Kültürel iş güvenliği yaklaşımı ise liderlerin sahada aktif rol alması, çalışan katılımını artıran kaizen sunumları, iş güvenliği kaptanlığı uygulamaları ve aileleri de kapsayan farkındalık çalışmaları ile desteklenmektedir. Çocuklar ve aileler aracılığıyla güvenlik bilincinin işyeri dışına taşınması, güvenlik kültürünün daha geniş bir yaşam alanında karşılık bulmasına katkı sağlamaktadır.

Dijital iş güvenliği alanında İSG araçlarının Excel tabanlı yapıdan dijital platformlara taşınmasıyla veri güvenliği sağlanmış; merkezi ve eş zamanlı erişim mümkün hâle gelmiştir. Yapay zekâ destekli kamera sistemleri ile güvensiz davranışlar tespit edilmekte, kurallara dayalı alarmlar ve anlık bildirimler oluşturulmaktadır. Dijital acil durum yönetim sistemi sayesinde personelin anlık konum bilgisi, toplanma alanı sayımları ve yalnız çalışanlar için SOS mekanizmaları etkin şekilde yönetilmektedir.

Bu bütüncül yapı ile TürkTraktör, İSG performansını sürekli iyileştiren, ölçülebilir ve sürdürülebilir bir kültür oluşturmayı hedeflemektedir. Teknik sistemler, dijital altyapı ve insan odaklı güvenlik kültürü bir araya geldiğinde, daha güvenli ve huzurlu bir çalışma ortamı mümkün hâle gelmektedir.

Eylül AYDIN KUTLU
Konuşmacı

4. Oturum: Kültür, Sanat ile İş Sağlığı ve Güvenliği

Öz Geçmiş

1991 yılında Trabzon'da doğan Eylül Aydın Kutlu, lisans eğitimini Başkent Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümünde tamamladı.

Mezuniyetinin ardından İçişleri Bakanlığında çeşitli görevlerde bulundu. 2022 yılında Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğünde uzman olarak görev yaptı.

3 Kasım 2023 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Kararname ile İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdür Yardımcısı olarak atandı.

İyi derecede İngilizce bilen Eylül Aydın Kutlu, evli ve bir çocuk annesidir.

4. Oturum: Kültür, Sanat ile İş Sağlığı ve Güvenliği

Eylül AYDIN KUTLU

Bildiri Özeti

Kültür, Sanat ile İş Sağlığı ve Güvenliği: Davranışsal Dönüşüm İçin Bütünleşik Bir Model

Küresel ölçekte her yıl milyonlarca çalışanın hayatını kaybettiği iş kazaları ve meslek hastalıkları, yalnızca teknik önlemlerle değil; kültürel ve davranışsal dönüşümle birlikte ele alınması gereken çok boyutlu bir sorunsaldır. Bu bildiri, iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinde kültür ve sanatın işlevsel bir araç olarak nasıl konumlandırılabileceğini kuramsal ve uygulamalı düzlemde tartışmaktadır.

Geleneksel İSG eğitim yöntemleri; mevzuat odaklı sunumlar, istatistik aktarımları ve sınıf içi teorik dersler aracılığıyla bilgi transferi sağlamakla birlikte, davranış ve kültür dönüşümü açısından çoğu zaman sınırlı kalmaktadır. Oysa güvenlik kültürü, yalnızca kuralların bilinmesiyle değil; bireyin değerleri, alışkanlıkları, duygusal deneyimleri ve ortak kurum hafızasıyla şekillenmektedir. Bu bağlamda tiyatro, görsel sanatlar, müzik ve dijital medya; soyut güvenlik kavramlarını somut, etkileyici ve kalıcı bir deneyime dönüştüren bütünleşik bir pedagoji sunmaktadır.

Bildiride Forum Tiyatrosu ve Belgesel Tiyatro gibi katılımcı teknikler; afiş ve karikatür yarışmaları, kısa film ve VR simülasyon uygulamaları, oyunlaştırma ve hikâyeleştirme yöntemleri hem kuramsal çerçeveleri hem de uluslararası başarılı örneklerle ele alınmaktadır. Shell'in "Zero Harm" belgesel film serisi, ILO'nun farklı ülkelerde uygulanan "Safety Stories" projesi ve EU-OSHA'nın geniş katılımlı karikatür yarışmaları bu alandaki dikkat çekici örnekler arasındadır. Türkiye'de ise İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen Güven Usta Okulda projesi ve Güven Usta Farkındalık Tırı, sanat temelli farkındalık çalışmalarının yaygınlaştırılması bakımından önemli uygulamalardır.

Bildiri ayrıca çocukluktan itibaren başlatılan İSG eğitiminin önemini vurgulamakta; okul öncesinden liseye uzanan bir müfredat çerçevesi ve sanat temelli öğrenme modülleri önermektedir. Sanatçılar, kültür kurumları, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşlarının İSG süreçlerine sistematik biçimde entegre edilmesi için çok aktörlü bir yol haritası sunulmaktadır.

Sonuç olarak iş sağlığı ve güvenliği yalnızca kurallar ve denetimler aracılığıyla tesis edilemez. Güvenlik kültürünün toplumun ortak hafızasına yerleşmesi, duygu, deneyim ve anlama dayalı bir sistem inşasıyla mümkündür. Kültür ve sanat, bu sistemin hem aracı hem de taşıyıcısıdır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
KÜLTÜR VE SANAT POLİTİKALARI KURULU

T.C. ÇALIŞMA VE
SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

İŞKUR

Kültür ve Sanatla Huzurlu Çalışma Hayatı Sempozyumu

20-21 Mayıs 2026 /ANKARA

5. OTURUM
Sanatçıların Sosyal Güvenliği

Hülya KOÇYİĞİT
Moderatör

5. Oturum: Sanatçıların Sosyal Güvenliği

Öz Geçmiş

1947 yılında İstanbul'da doğan Hülya Koçyiğit, küçük yaşta bale eğitimi almak üzere Ankara Devlet Konservatuvarını kazandı. İstanbul Belediyesi Konservatuvarı ve İstanbul Şehir Tiyatrolarında eğitimine devam etti; Muhsin Ertuğrul'un yönlendirmesiyle yeniden Ankara Devlet Konservatuvarı Tiyatro Bölümüne döndü.

Sinemaya 1963 yılında Metin Erksan'ın yönettiği Susuz Yaz filmiyle adım attı. Berlin Film Festivali'nde Altın Ayı ödülü kazanan film, Türk sinemasının ilk uluslararası başarısı olarak tarihe geçti. Ardından edebiyat uyarlamaları ve toplumsal içerikli yapımlarda rol alan Koçyiğit; Gelin, Düğün, Diyet, Almanya Acı Vatan, Derman ve Kurbağalar gibi önemli filmlerle Türk sinemasının simge oyuncularından biri hâline geldi.

Kariyeri boyunca 200'e yakın filmde rol aldı; ulusal ve uluslararası birçok festivalde ödüller kazandı. 1974 yılında eşi Selim Soydan ile Gülşah Film'i kurdu. 1991 yılında Devlet Sanatçısı unvanını aldı; Sinema Oyuncuları Derneğinin kurucu başkanlığını yaptı. 2014 yılında Türk sinemasına yaptığı büyük katkılardan dolayı Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülüne layık görüldü. 2018 yılından bu yana Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Politikaları Kurulu üyesidir.

Recep ERGÜL
Konuşmacı

5. Oturum: Sanatçıların Sosyal Güvenliği

Öz Geçmiş

Recep Ergül; müzik yorumcusu, besteci, söz yazarı ve yazar kimliklerinin yanı sıra Türkiye Musiki Eseri Sahipleri Meslek Birliği (MESAM) Yönetim Kurulu Başkanı ve Müzik Sektöründe Eser Sahipleri Federasyonu (MSF) Yönetim Kurulu Başkanı olarak görev yapmaktadır. Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu kapsamında telif hakları alanındaki bilgi ve deneyimiyle meslek birliği yönetimine katkı sunmakta; eser sahiplerinin haklarının korunması ve geliştirilmesi için çalışmalar yürütmektedir.

Halk müziği alanındaki sanatçılık kariyerinin yanı sıra radyo ve televizyon program yapımcılığı ve sunuculuğu yapmış; kültürel içerikli çalışmalarıyla geniş bir dinleyici kitlesine ulaşmıştır. Yazıları çeşitli kültür, sanat ve edebiyat dergilerinde yayımlanmış; yurtiçinde ve yurtdışında çok sayıda konser ve kültürel etkinlikte yer almıştır.

İlk albümü 2000 yılında yayımlanan Ergül, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı destekli projelerle dikkat çekmiştir. Sarıkamış, Çanakkale ve Yemen gibi tarihsel temalara odaklanan derleme çalışmaları, uzun soluklu saha araştırmaları sonucunda oluşturulmuş önemli arşiv niteliğindeki projelerdir. Çalışmaları Türkçe, İngilizce ve Almanca olarak yayımlanan Ergül, Avrupa'da çeşitli televizyon kanallarında yer almış; çok dilli konser projeleriyle uluslararası görünürlük kazanmıştır. Müzik tarihi, sözlü kültür ve kültürel hafıza alanlarında üretimlerini sürdürmektedir.

5. Oturum: Sanatçıların Sosyal Güvenliği

Recep ERGÜL

Bildiri Özeti

Müzisyenlerin Sosyal Güvenlik ve Çalışma Güvencesi Sorunları

Kültür ve sanat alanında üretim yapan müzisyenler için sosyal güvenlik ve çalışma güvencesi, ertelenebilir bir talep değil; mesleğin sürdürülebilirliği açısından zorunlu bir haktır. Müzisyenlerin mevcut çalışma koşullarının geçici çözümlerle değil, kalıcı ve kapsayıcı kamu politikalarıyla ele alınması gerektiği düşüncesinden hareket eden bu bildiri, sanatçı emeğinin korunmasını temel bir çalışma hayatı meselesi olarak değerlendirmektedir.

Türkiye'de müzisyenlerin büyük bir bölümü düzensiz gelirle çalışmakta ve sosyal güvenlik sistemine sürekli biçimde dâhil olamamaktadır. Bu durum, sanat üretiminin yapısal olarak kırılganlaşmasına yol açmaktadır. Kayıt dışı çalışma, proje bazlı üretimin mevcut sistemle uyumsuzluğu ve meslekî statü eksikliği, müzisyenlerin karşı karşıya bulunduğu temel sorunlar arasındadır. Mevcut istihdam modelleri, müzisyenlerin fiilî çalışma pratiklerini çoğu zaman karşılamamakta; sanat emeğinin süreksiz, dönemsel ve çoklu yapısını yeterince kapsayamamaktadır.

Müzisyenlerin çalışma hayatına ilişkin sorunları yalnızca bireysel hak kayıplarıyla sınırlı değildir. Türkiye'nin müzik alanındaki uluslararası görünürlüğü, sanatçı emeğinin korunması ve güvenceli çalışma koşullarının sağlanmasıyla doğrudan ilişkilidir. Sanat üretiminin devamlılığı, meslek mensuplarının sosyal güvenlik, telif ve istihdam alanlarında güvenceye sahip olmalarıyla mümkündür. Bu bağlamda fikrî mülkiyet haklarının etkin uygulanması da müzisyenlerin meslekî güvencesinin ayrılmaz bir parçasıdır.

Bildiri kapsamında müzisyenler için tanımlı meslek statüsü ve güncel meslek kodlarının oluşturulması; proje ve dönemsel çalışmayı kapsayan esnek sigortalılık ve prim modellerinin geliştirilmesi; telif gelirlerinin sosyal güvenlik sistemiyle ilişkilendirilmesi; kayıt dışı çalışmayı azaltacak teşvik ve denetim mekanizmalarının güçlendirilmesi temel öneriler olarak ele alınacaktır.

Bu çerçevede bildiri, müzisyenlerin taleplerini somut ve uygulanabilir politika başlıkları hâline getirmeyi amaçlamaktadır. Sanatçı emeğinin korunması, yalnızca sanatçılar için değil; kültürel üretimin sürdürülebilirliği, toplumsal hafızanın güçlenmesi ve kültür hayatının devamlılığı açısından da temel bir gerekliliktir.

Dr. Emre YETİM
Konuşmacı

5. Oturum: Sanatçıların Sosyal Güvenliği

Öz Geçmiş

Dr. Öğr. Üyesi Emre Yetim; tiyatro, sinema ve televizyon oyuncusu, akademisyen ve araştırmacıdır. Anadolu Üniversitesi Adalet Önlisans, Haliç Üniversitesi Tiyatro Lisans ve Tiyatro Yüksek Lisans programlarından mezun oldu. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Tiyatro Sanatta Yeterlik programını tamamladı.

Hâlen Maltepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sahne Sanatları Bölümünde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Oyunculuk, sahne sanatları, telif hakları ve sanatçıların çalışma koşulları üzerine akademik ve meslekî çalışmalar yürütmektedir.

Sinema Oyuncuları Meslek Birliği BİROY Yönetim Kurulu Üyesi ve Uluslararası Aktörler Federasyonu FIA Yürütme Kurulu Üyesi olan Yetim, özellikle icracı sanatçıların telif hakları, çalışma hakları ve meslekî örgütlenme süreçleri alanlarında faaliyet göstermektedir. Sanatçı emeğinin korunması, yaratıcı üretimin sürdürülebilirliği ve sahne-sinema alanında meslekî hakların geliştirilmesi üzerine çalışmalarına devam etmektedir.

5. Oturum: Sanatçıların Sosyal Güvenliği

Dr. Emre YETİM

Bildiri Özeti

Sanatçıların Sosyal Güvenliği: Oyunculuk Mesleğinde Mevzuat, Uygulama ve Örgütlenme Sorunları

Bu bildiri, oyunculuk mesleğinde sosyal güvenlik, çalışma rejimi ve sendikal örgütlenme alanlarında ortaya çıkan yapısal sorunları ele almayı amaçlamaktadır. Oyuncular; sinema, dizi, reklam ve tiyatro alanlarında çoğu kez bağımlı çalışma ilişkisi içinde emek sunmalarına rağmen, uygulamada her zaman 4A kapsamında sigortalı işçi olarak çalıştırılmamaktadır. Bunun yerine serbest meslek makbuzu, fatura veya proje bazlı sözleşmeler üzerinden kurulan çalışma biçimleri, oyuncuların sosyal güvenlik, iş güvencesi, çalışma süresi, dinlenme hakkı ve iş sağlığı ve güvenliği gibi temel korumalara erişimini zayıflatmaktadır.

Oyunculuk mesleğinin çalışma biçimi çoğu zaman süreksiz, proje bazlı ve çoklu iş ilişkilerine dayalıdır. Ancak bu fiilî çalışma düzeni, sosyal güvenlik ve iş hukuku uygulamalarında her zaman karşılığını bulamamaktadır. Bildiride özellikle 4A Ek-6 sanatçı sigortalılığı rejiminin, başka bir sigortalılık hâlinin ortaya çıkması durumunda kesintiye uğraması; sinema ve dizi sektöründe uzun ve düzensiz çalışma sürelerinin olağanlaşması; kendi namına çalışan serbest meslek erbabı olarak konumlandırılan oyuncuların İş Kanununun koruyucu hükümlerinden fiilen yararlanamaması tartışılacaktır.

Ayrıca oyunculuk mesleğinin iş kolu bakımından parçalı biçimde değerlendirilmesi de bildirinin temel başlıklarından biridir. Sinema alanındaki faaliyetlerin 10 numaralı "Ticaret, Büro, Eğitim ve Güzel Sanatlar" işkolu; tiyatro oyunculuğunun ise 18 numaralı "Konaklama ve Eğlence İşleri" işkolu kapsamında değerlendirilmesi, meslekî temsilin ve sendikal örgütlenmenin bütünlüğünü zayıflatmaktadır. Bu parçalı yapı, oyuncuların ortak sorunlar etrafında örgütlenmesini ve hak taleplerini bütüncül biçimde ifade etmesini güçleştirmektedir.

Bu çerçevede bildiri, oyunculuk mesleği için fiilî çalışma ilişkisini esas alan; proje bazlı, süreksiz ve çoklu çalışma biçimlerini dışlamayan; sosyal güvenlik ile sendikal hakları birlikte değerlendiren bütüncül bir koruma modelinin gerekliliğini savunmaktadır. Sanat üretiminin sürdürülebilirliği, yalnızca kültürel destek politikalarıyla değil; sanat emekçilerinin güvenceli çalışma koşullarına erişimiyle birlikte düşünülmelidir.

Ömer Faruk BELVİRANLI
Konuşmacı

5. Oturum: Sanatçıların Sosyal Güvenliği

Öz Geçmiş

1964 yılında Konya'da dünyaya gelen Ömer Faruk Belviranlı, dinî ve klasik mûsikî ile yakından ilgili bir aile ortamında yetişti. İlk mûsikî derslerini babası Hafız Mehmet Esat Belviranlı ve amcası Dr. Ali Kemal Belviranlı'dan aldı. Üstad Hafız Hasan Hüseyin Varol'dan Kur'an, tashih-i hurûf ve ilm-i kıraat talim etti. 1981 yılında Konya Belediye Konservatuvarına girdi; başta üstad Neyzen M. Sadreddin Özçimi olmak üzere birçok kıymetli hocadan ders aldı ve istifade etti.

1982 yılında mezun olduğu Konya İmam Hatip Lisesi öğrenimi sırasında, merhum üstad Bekir Sıdkı Sezgin'den üslup ve repertuar, merhum Hafız Ahmet Kirdiş'ten ise Cami ve Tekke Mûsikîsi dersleri almaya başladı. 1991 yılında Kültür Bakanlığının açtığı sınavları kazanarak Konya Türk Tasavvuf Müziği Topluluğunun sanatkârı oldu. 2003-2013 yılları arasında solist sanatkârlığın yanı sıra Topluluk Müdürü olarak görev yaptı.

Anadolu Üniversitesi İşletme Fakültesi Yönetim Organizasyon Bölümünden mezun olan Belviranlı, 2017 yılında Necmettin Erbakan Üniversitesi Din Eğitimi Bölümünden yüksek lisans diploması aldı.

2021 yılından bu yana Güzel Sanatlar Genel Müdürü olarak görev yapan Belviranlı, Sayın Cumhurbaşkanımızın himayesinde gerçekleştirilen birçok etkinliğin projesini hazırlamış ve bu etkinlikleri Genel Sanat Yönetmeni olarak sahneye koymuştur. Türk müziği ve tasavvuf müziği sahalarında birçok albüme de imza atmıştır: Gülzar-ı Safa, Meram Aşkına, Şarkılar O'nu Söyler, Osmanlı'dan Günümüze Cami Mûsikîsi, Zikir Meclisi, Şuğuller ve Dilden Dile Nefes.

Ayrıca Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü nezdinde birçok konser, sahne gösterimi ve albüm çalışmasında solist sanatçı ve Genel Sanat Yönetmeni olarak görev yapmıştır. 2022 yılından bu yana Hz. Mevlana'nın Vuslat Yıldönümü Uluslararası Anma Törenleri'nin (Şeb-i Arûs) genel koordinatörlüğünü yürütmekte olan Belviranlı, 2021 yılı itibarıyla Güzel Sanatlar Genel Müdürü görevini sürdürmektedir.

5. Oturum: Sanatçıların Sosyal Güvenliği

Ömer Faruk BELVİRANLI

Bildiri Özeti

Bir Asra Yürüyen Çınar: Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü

Bu bildiri, Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı olarak faaliyet gösteren Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğünü, Türkiye'nin kültür ve sanat alanında münhasıran ihdas edilmiş en köklü kamu kurumlarından biri olarak ele almaktadır. "Bir Asra Yürüyen Çınar: Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü" başlığıyla sunulacak çalışma, kurumun tarihsel birikimini, sanat alanındaki kamusal rolünü ve sanatçı istihdamına ilişkin özgün yapısını çalışma hayatı perspektifiyle değerlendirmektedir.

Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü, ülkemizin birçok ilinde faaliyet gösteren sanat kurumları ve 1878 sanatçısıyla geniş bir kültür ve sanat ailesidir. Kuruma bağlı sanat birimlerinde görev yapan sanatçılar, esas olarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ek geçici 16'ncı maddesi ile bu maddeye dayanılarak yürürlüğe konulan "Devlet Sanatçıları ve Sanatçıların Sözleşmeli Olarak Çalıştırılmalarına Dair Esaslar" kapsamında görev yapmaktadır. Bu statü, sanatçılar açısından iş güvencesi sağlayan önemli bir kamusal istihdam modelidir.

Söz konusu çalışma düzeni, sanatçıların yalnızca sanatsal üretim süreçlerine katılımını değil; sosyal haklar, mali haklar ve meslekî süreklilik bakımından da güvenceye erişimini mümkün kılmaktadır. Sanatçılar, ilgili kanun ve yönetmelikler çerçevesinde sağlanan yardımlardan yararlanmakta; çalıştıkları günlerle orantılı olarak, hastalık ve yıllık izin süreleri dâhil olmak üzere, mali yıl içinde dört aylık ücret tutarında ikramiye alabilmektedir. Ayrıca olağanüstü gayret ve çalışmaları sonucunda emsallerine göre başarılı görev yaptıkları tespit edilen sanatçılara Bakan onayı ile teşvik ikramiyesi verilebilmektedir.

Bildiride ayrıca "misafir/takviye sanatçı" uygulaması kapsamında kısa süreli sözleşmelerle istihdam edilen sanatçıların haklarında yapılan iyileştirmeler ele alınacaktır. Bu kapsamda 26 Aralık 2019 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan düzenlemeyle sözleşmeli personel çalıştırılmasına ilişkin esaslarda değişiklik yapılmış; daha sonra 657 sayılı Kanuna eklenen geçici 50'nci madde ile sanat kurumlarında 4/B hizmet sözleşmesiyle görev yapan misafir/takviye sanatçılara, ek geçici 16'ncı madde kapsamında atanma hakkı tanınmıştır.

Bu yönüyle Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü, sanatçı emeğinin kamusal güvence altında değerlendirilmesi bakımından önemli bir kurumsal örnek sunmaktadır. 90'ıncı kuruluş yıl dönümünü geride bırakan Genel Müdürlük, "Türkiye Yüzyılı" vizyonuyla hem köklü mirasını korumakta hem de kültür ve sanat alanında çalışan sanatçıların üretim, istihdam ve sosyal güvenlik koşullarına katkı sağlayan bir kamu kurumu olarak geleceğe umutla bakmaktadır.

Necmettin ÖZ
Konuşmacı

5. Oturum: Sanatçıların Sosyal Güvenliği

Öz Geçmiş

1979 yılında doğan Necmettin Öz, 2002 yılında İnönü Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümünden mezun oldu. 2011 yılında Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme alanında yüksek lisans derecesi aldı.

2001 yılında SSK Malatya Bölge Hastanesi'nde göreve başladı. Sonraki yıllarda SSK Kayseri Sağlık İşleri İl Müdürlüğünde memur, SSK Aydın Sigorta Müdürlüğünde sigorta yoklama memuru, sosyal güvenlik kontrol memuru ve sosyal güvenlik denetmeni olarak görev yaptı. Aydın ili Çine ilçesinde Sosyal Güvenlik Merkez Müdür Vekilliği görevinde bulundu.

Ardından Muğla Sosyal Güvenlik İl Müdür Yardımcısı, Muğla Sosyal Güvenlik İl Müdürü ve Mersin Sosyal Güvenlik İl Müdürü olarak görev yaptı. Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğünde Bağımsız ve Hizmet Akdiyle Çalışanlar Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığı görevini yürüttü. 31 Temmuz 2023 itibarıyla Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü Genel Müdür Yardımcılığı görevine vekâleten atandı; 18 Mayıs 2024 tarihinde bu göreve asaleten atanmıştır.

Evli ve 2 çocuk babasıdır.

5. Oturum: Sanatçıların Sosyal Güvenliği

Necmettin ÖZ

Bildiri Özeti

Kültür ve Sanat Emekçilerinin Sosyal Güvenliği ve Kapsayıcı Koruma Yaklaşımı

Sanat üretimi; toplumsal hafızayı güçlendiren, kültürel çeşitliliği koruyan ve bireylerin ruhsal iyilik hâline katkı sunan temel bir kamusal değerdir. Kültür ve sanat alanında üretkenlik yalnızca sanatsal özgürlükle değil; aynı zamanda güvenli çalışma koşulları ve bu alandaki emekçiler için erişilebilir sosyal güvenlik sistemleriyle mümkündür. Bu nedenle kültür ve sanat politikaları ile çalışma hayatı politikalarının ortak bir perspektifte değerlendirilmesi gerekmektedir.

Kültür ve sanat alanındaki emekçiler, çoğu zaman proje bazlı, dönemsel, serbest ya da farklı iş ilişkilerini bir arada içeren çalışma biçimleriyle üretim yapmaktadır. Bu durum, sosyal güvenlik sistemlerine düzenli erişim, prim ödeme sürekliliği, meslekî statü, gelir güvencesi ve çalışma koşullarının takibi bakımından özel düzenleme ve uygulamaları gerekli kılmaktadır. Sanat emeğinin niteliği, klasik istihdam modellerinden farklılık gösterebildiği için sosyal politika araçlarının da bu özgün yapıyı dikkate alan kapsayıcı bir yaklaşımla ele alınması önem taşımaktadır.

Başka bir ifadeyle kültür ve sanat alanındaki emekçilerin sosyal güvenliklerinin sağlanması ve teminat altına alınması, kültür ve sanat politikaları ile sosyal politikaların ayrılmaz bir parçası olarak değerlendirilmelidir. Sanat üretiminin devamlılığı, sanatçıların ve kültür emekçilerinin yalnızca üretme imkânına değil; aynı zamanda sosyal koruma, güvenli çalışma ortamı ve meslekî sürdürülebilirlik imkânlarına erişebilmesiyle doğrudan ilişkilidir.

Bu kapsamda kültür ve sanat alanında bulunan emekçilerin sosyal güvenliklerinin kapsayıcı ve erişilebilir bir sosyal güvenlik anlayışıyla güvence altına alınması, huzurlu çalışma hayatı hedefinin önemli bir parçasıdır. Böyle bir yaklaşım, hem sanat emekçilerinin çalışma hayatındaki kırılganlıklarını azaltacak hem de kültürel üretimin sürekliliğine katkı sağlayacaktır.

Sonuç olarak kültür ve sanat alanındaki çalışma ilişkilerinin sosyal politika perspektifiyle yeniden değerlendirilmesi, yalnızca bu alanda çalışanların haklarının korunması bakımından değil; toplumun kültürel hayatının sürdürülebilirliği açısından da temel bir gereklilik olarak ortaya çıkmaktadır.

NOTLAR

NOTLAR

NOTLAR